

عناوین خبرها

ردیف	عنوان خبر	عنوان خبرگزاری / روزنامه	صفحه
۱	گزارش بانک مرکزی از سفته‌های واخواست شده	خبرگزاری ایسنا	۴
۲	در گفت‌وگو با ایسنا مطرح شد: پیشنهاد ارزی عضو شورای پول و اعتبار	خبرگزاری ایسنا	۴
۳	معاون نظارتی: پرونده بانک آراین بسته شده	خبرگزاری فارس	۵
۴	درج شماره اقتصادی اشخاص در قراردادهای اعطای تسهیلات الزامی شد	خبرگزاری فارس	۵
۵	وزارت اقتصاد: حباب قیمت سکه منفی شد	خبرگزاری فارس	۵
۶	دیواندروی: ذخیره‌سازی پول نفت در بانک‌های خارجی	خبرگزاری مهر	۶
۷	گلایه جامعه حسابداران از بانک مرکزی	خبرگزاری موج	۷
۸	نعمت احمدی: شکایت ذی نفعان از بانک مرکزی از بابت ادغام بدون قانون	خبرگزاری موج	۸
۹	بررسی وضعیت بانک‌های غیر دولتی در بازار پول	مشرق نیوز	۸
۱۰	وزارت اقتصاد؛ رشد ۵۰ درصدی قیمت سکه طی یک سال اخیر	کیهان	۱۱
۱۱	فاز جدید دوئل وزارت اقتصاد و بانک مرکزی کلید خورد	مردم سالاری	۱۱
۱۲	وزیر نفت؛ منابع بانک مرکزی در مسیر سرمایه‌گذاری نفتی	دنیای اقتصاد	۱۲
۱۳	مخالفت «نهادن‌دیان» با طرح ارز سه نرخی	دنیای اقتصاد	۱۲
۱۴	یک بررسی هفت ساله نشان می‌دهد؛ رشد منفی سپرده در گرداب تورم	دنیای اقتصاد	۱۳
۱۵	۳ دستور بانک مرکزی به صرافی‌ها	دنیای اقتصاد	۱۵
۱۶	همزمان با افزایش قیمت اونس جهانی طلا رخ داد/ سراسیمی قیمت ارز	دنیای اقتصاد	۱۵
۱۷	طرح اصلاح نظام بانکی در دستور کار مجلس	وطن امروز	۱۷
۱۸	بانک ایران زمین فرابورسی شد	وطن امروز	۱۷
۱۹	تداوم خصومت دولت اوپاما برای کاهش ارتباطات اقتصادی با ایران	تهران امروز	۱۷
۲۰	نرخ سود بانکی و تورم؛ دو مشکل اساسی اقتصاد ایران	جمهوری اسلامی	۱۹
۲۱	قاضی عسکر: مگر حجاج متولی پر کردن جیب بانک‌ها هستند	خراسان	۲۰
۲۲	تحریم‌ها و اقتصاد ایران	آرمان	۲۲
۲۳	آقای رئیس، ارز چطور تک نرخی شد؟!	شفاف	۲۲
۲۴	طرح اصلاح نظام بانکی در دستور کار مجلس قرار گرفت	گسترش صنعت	۲۳
۲۵	مدیر عامل صندوق ضمانت: بانک و سرمایه همه داستان نیست	سیاست روز	۲۵

ردیف	عنوان خبر	عنوان خبرگزاری / روزنامه	صفحه
۲۶	ناکارآمدی اقتصاد و عدم تخصیص بهینه منابع در گرو ارز سه‌نرخ	سیاست روز	۳۰
۲۷	گزارش وزارت اقتصاد از رشد نرخ ارز و طلا: حباب قیمت سکه منفی شد	جهان صنعت	۳۱
۲۸	جلوگیری از حیف و میل ارز با تصمیم مهم اولویت‌های ده‌گانه / نرخ ارز مرجع هم سه‌نرخ شد	جوان آنلاین	۳۳
۲۹	تابلوی بانک آینده، جایگزین تابلوی بانک تات شد	اخباربانک	۳۴

خبرگزاری ایسنا

گزارش بانک مرکزی از سفته‌های واخواست شده/ارزش سفته‌های واخواست شده دو برابر شد

متوسط ارزشی هر برگ سفته و برات واخواست شده طی سال ۹۰ در حالی به ۲۲ میلیون تومان رسیده که این رقم در سال ۸۹ بیش از ۱۱ میلیون تومان بود. به گزارش خبرنگار بانک و بیمه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، طی سال گذشته حدود ۱۸,۵ هزار برگ سفته و برات به ارزش ۴۲۱ میلیارد تومان در شهر تهران واخواست شده است. این آمار بانک مرکزی نشان می‌دهد که در سال ۹۰ متوسط ارزش هر برگ سفته و برات واخواست شده ۲۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان بوده است. این در حالی است که این رقم در سال ۸۹ بیش از ۱۱ میلیون تومان و در سال ۸۸ بیش از ۱۳ میلیون تومان بود.

بر این اساس مراجعه به آمارهای پیشین بانک مرکزی نشان می‌دهد از نظر تعداد میزان سفته‌ها و برات‌های واخواست شده در سال ۹۰ نسبت به سال‌های قبل روند نزولی داشته است به طوری که میزان سفته و برات‌های واخواست شده شهر تهران طی سال‌های ۸۹، ۸۸ و ۸۷ به ترتیب ۳۰ هزار، ۶۰ هزار و ۵۳ هزار برگ بوده است. همچنین در سال‌های پیش از ۸۶ نیز ارقام بزرگ‌تر از سال‌های اخیر بوده است؛ به طوری که طی سال‌های ۸۱ تا ۸۶ میزان سفته و برات واخواست شده به ترتیب ۳۸ هزار، ۳۷ هزار، ۵۰ هزار، ۵۶ هزار، ۶۴ هزار و ۶۵ هزار برگ بوده است اما از نظر مبلغ ارزش آن افزایش یافته است. در حالی که طی سال ۸۹ ارزش سفته و برات واخواست شده شهر تهران ۳۳۷ میلیارد تومان بوده طی سال ۹۰ این رقم به ۴۲۱ میلیارد تومان افزایش یافته است. با این وجود این میزان در مقایسه با سال ۸۷ و ۸۸ روند نزولی داشته است به طوری که طی دو سال ۸۷ و ۸۸ میزان مبلغ سفته و برات واخواست شده در شهر تهران به ترتیب ۶۸۹ و ۷۸۴ میلیارد تومان بوده است.

خبرگزاری ایسنا

در گفت‌وگو با ایسنا مطرح شد: پیشنهاد ارزی عضو شورای پول و اعتبار

یکی از اعضای شورای پول و اعتبار در مورد تخصیص ارز، روش تخصیص بر اساس نوع تقاضا را پیشنهاد کرد چرا که به اعتقاد وی باید مشخص شود که نوع تقاضاها واقعی، احتیاطی یا سفته‌بازی است. کوروش پرویزیان در گفت‌وگو با خبرنگار بانک و بیمه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) در مورد این پیشنهاد توضیح داد: آن بخش‌هایی که منشاء ایجاد نیاز ارزی هستند باید نظم و ترتیب و حساسیت بیشتری بر روی اعلام به بانک مرکزی داشته باشند. از آن طرف هم بانک‌ها می‌توانند با ظرفیت بیشتری بحث تخصیص ارز را دنبال کنند. وی در ادامه با اشاره به سه نوع تقاضای واقعی، احتیاطی و سفته‌بازی برای ارز عنوان کرد: تقاضای واقعی مانند زمانی است که برای سه ماه دیگر خود کالایی را ذخیره کنیم. تقاضای احتیاطی زمانی است که فرد پیش‌بینی مشکلاتی می‌کند و به همین دلیل مثلاً برای شش ماه آینده خود کالا ذخیره می‌کند. اما تقاضای سفته‌بازی این گونه است که افراد با توجه به مابه‌التفاوت نرخ ارز و یا اوضاع و احوال تورم و نرخ ارز برای سود بردن بیشتر، کالا یا ارز ذخیره می‌کنند. این نیازها حتماً هم کاذب به معنای غیرواقعی نیست و ممکن است به دلیل سودی باشد که فرد برای آن پیش‌بینی می‌کند. عضو شورای پول و اعتبار با بیان این که شرایط محیطی بر تقاضای احتیاطی و سفته‌بازی حاکم است، افزود: تشخیص این که کالاها تقاضای واقعی یا احتیاطی یا سفته‌بازی دارند کار سختی است ولی منشاء ارز و دستگاه مربوطه چون آمار میزان کالای مورد نیاز، دپو شده و مدیریت بهتر آن را می‌داند می‌تواند این کار را انجام دهد.

خبرگزاری فارس

معاون نظارتی بانک مرکزی در گفت‌وگو با فارس: پرونده بانک آرین بسته شده / مصوبه شورای پول و اعتبار

برگشت‌پذیر نیست

معاون نظارتی بانک مرکزی با بیان اینکه مجوز بانک آرین ابطال شده گفت: وقتی شورای پول و اعتبار مجوز بانکی را ابطال می‌کند، آن مصوبه دیگر قابل برگشت و تغییر نیست. ابراهیم درویشی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی باشگاه خبری فارس «توانا» در مورد سرنوشت بانک آرین اظهارداشت: مجوز تأسیس این بانک با مصوبه شورای پول و اعتبار به علت اینکه سرمایه لازم را از محل تسهیلات دریافتی از سایر بانکها تامین کرده بود، ابطال شد. وی تاکید کرد: بانک یا موسسه‌ای به نام بانک آرین وجود ندارد؛ وقتی شورای پول و اعتبار مجوز بانکی را ابطال می‌کند، آن مصوبه دیگر قابل برگشت و تغییر نیست. معاون نظارتی بانک مرکزی با بیان اینکه بخشی از سرمایه اولیه این بانک از محل تسهیلات بانکی بوده گفت: قرار نیست بانکی تأسیس شود و سایر بانکها از محل منابع آن تامین سرمایه اولیه خود را انجام دهند که در این صورت عملاً با یک سرمایه، چند بانک دیگر تأسیس شود. وی تصریح کرد: سرمایه اولیه برای تأسیس بانکها باید از محل آورده هیئت مؤسس باشد و مابقی را از طریق پذیره‌نویسی به دست آورد.

خبرگزاری فارس

درج شماره اقتصادی اشخاص در قراردادهای اعطای تسهیلات الزامی شد

بانک مرکزی اعلام کرد: سازمان امور مالیاتی کشور بانکها را مکلف به درج شماره اقتصادی اشخاص در قراردادهای اعطای تسهیلات و هر نوع معاملات بانکی اعم از ارزی و ریالی نموده است. به گزارش باشگاه خبری فارس «توانا» به نقل از روابط عمومی بانک مرکزی، در این بخشنامه آمده است: بر اساس بند ۳-۴ «دستورالعمل اجرائی ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم» بانکها مکلفند شماره اقتصادی اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این دستورالعمل را در قراردادهای اعطای تسهیلات یا هر نوع معاملات بانکی اعم از ارزی و ریالی درج نمایند. لازم به ذکر است سازمان امور مالیاتی کشور در توضیح تکلیف فوق چنین متذکر گردیده است: «مادامی که برای اشخاص شماره اقتصادی صادر نگردیده است، از شماره ملی برای اشخاص حقیقی و از شناسه ملی برای اشخاص حقوقی به جای شماره اقتصادی استفاده خواهد شد.»

خبرگزاری فارس

وزارت اقتصاد: حباب قیمت سکه منفی شد

وزارت امور اقتصادی و دارایی در گزارشی از رشد ۵۰ درصدی قیمت سکه طرح جدید طی یک سال اخیر خبر داد و نوشت: حباب قیمت سکه در بازار در نیمه دوم خردادماه امسال منفی شده است. به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، معاونت اقتصادی وزارت اقتصاد در این گزارش تصریح کرد: قیمت فروش دلار آمریکا و یورو در بازار تهران از ۱۷۷۴۰ و ۲۲۳۱۰ ریال در شانزدهم خرداد ماه به ترتیب به ۱۸۲۵۰ و ۲۳۲۰۰ ریال در سی و یکم خرداد ماه رسیدند که به ترتیب افزایشی ۲،۸۷ و ۳،۹۸ درصدی را نشان می‌دهند. همچنین، در نیمه دوم خرداد ماه ۱۳۹۱ میانگین قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید به ۶۲۵۰+۶۸ ریال رسید که نسبت به نیمه اول این ماه ۲،۷۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد. این در حالی است که طی این دوره قیمت فروش هر اونس طلا در بازار لندن نسبت به نیمه اول خرداد ماه ۲،۴ درصد افزایش داشت. طی دوره مورد بررسی برآورد قیمت فروش هر عدد سکه بهار آزادی طرح جدید (با توجه به میزان طلای موجود در هر عدد سکه بهار آزادی، قیمت جهانی طلا و نرخ فروش دلار آمریکا در بازار تهران) به طور متوسط معادل ۷۱۹۱۲۴۶ ریال گردید، که از متوسط قیمت فروش سکه طرح جدید به میزان ۳۸۴۹۹۶ ریال بیشتر می‌باشد. بنابر اطلاعات آماری موجود، میانگین قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح قدیم و جدید در ۱۵ روز منتهی به ۱۳۹۱/۳/۳۱ نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل به ترتیب ۴۶،۳ و ۵۰،۶۹ درصد افزایش داشته است.

همچنین، طی این دوره قیمت فروش سکه بهارآزادی طرح جدید از ۶,۷۹۰ هزار ریال در روز شانزدهم خرداد ماه به ۶۹۱۰۰۰۰ ریال در روز سی و یکم خرداد ماه رسید که رشدی ۱,۷۶ درصدی را نشان می‌دهد. بدین ترتیب در نیمه دوم خرداد ماه ۱۳۹۱، بازار داخلی کشور با افزایش قیمت‌های سکه بهار آزادی و نرخ ارز همراه بود. ولی در عین حال متوسط فاصله قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید با برآورد قیمتی آن به منفی ۳۸۴۹۹۶ ریال رسیده که این امر بیانگر وجود حباب منفی در بازار سکه طی دوره مورد بررسی بوده است.

خبرگزاری مهر

دیوانداری اعلام کرد: ذخیره‌سازی پول نفت در بانک‌های خارجی / پول نفت خرج نفت شود

مدیرعامل بانک ملت با بیان اینکه هم‌اکنون پول فروش نفت ایران عمدتاً در بانک‌های خارجی ذخیره شده است، گفت: اگر سرمایه‌های ایران در خارج از کشور را در سرمایه‌گذاری در داخل کشور هزینه کنیم، دیگر به سرمایه‌گذاری خارجی نیازی نداریم. به گزارش خبرنگار مهر، علی دیوانداری در کنفرانس تحول در نظام توسعه و بهره‌برداری نفت و گاز با اشاره به افزایش حجم سرمایه‌گذاری در صنایع نفت و گاز کشورهای مختلف جهان، گفت: در شرایط فعلی حجم سرمایه‌گذاری و تزریق منابع مالی به صنایع نفت و گاز کشورهای غیر اوپک بیش از اوپک است. مدیرعامل بانک ملت با اعلام اینکه برآوردها نشان می‌دهد تا سال ۲۰۳۰ میلادی متوسط مصرف انرژی جهان به ویژه نفت و گاز بیش از ۴۲ درصد با افزایش روبرو خواهد شد، تصریح کرد: این در حالی است که هم‌اکنون ۸۱ درصد از ذخایر اثبات شده نفت و گاز جهان به کشورهای عضو اوپک اختصاص دارد. این مقام مسئول با تأکید بر اینکه در شرایط فعلی ۶۵ درصد ذخایر منفی و گاز طبیعی جهان در منطقه خاورمیانه قرار گرفته است، اظهار داشت: باین وجود، بیشترین میزان تولید نفت و گاز طبیعی توسط کشورهای غیر اوپک انجام می‌شود. وی با اشاره به اجرای ۱۴۰ پروژه جدید افزایش تولید نفت با حجم سرمایه‌گذاری ۱۵۵ میلیارد دلاری توسط کشورهای عضو اوپک تا سال ۲۰۱۴ میلادی، اظهار داشت: بر این اساس ایران هم باید تأمین به موقع منابع مالی امکان حفظ و نگهداشت ظرفیت تولید نفت را فراهم کند. دیوانداری با بیان اینکه در حال حاضر موانعی برای سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز ایران وجود دارد، اعلام کرد: با این وجود هم‌زمان با افزایش تحریمها سهم شبکه بانکی در تأمین منابع مالی و اعتباری صنعت نفت کشور هم افزایش قابل توجهی یافته است.

مدیرعامل بانک ملت با یادآوری اینکه تأخیر در اختصاص منابع مالی به طرح‌های نفتی منجر به رشد حجم سرمایه‌گذاری‌ها در این بخش خواهد شد، افزود: در شرایط فعلی تورم ناشی از مشکلات ساختاری اقتصاد و تورم جهانی دو عامل افزایش حجم سرمایه‌گذاری‌ها در صنعت نفت و گاز کشور شده است.

دیوانداری با اعلام اینکه هر یکی از کشورهای عضو اوپک برای اینکه بتواند تا سال ۲۰۳۰ میلادی جایگاه خود را در اوپک حفظ کند باید حداقل سالانه ۵۰ میلیارد دلار در صنعت نفت خود سرمایه‌گذاری کند، یادآور شد: تفکر استراتژیک وزارت نفت موجب ترغیب بانک مرکزی به سرمایه‌گذاری در صنعت نفت شده است.

وی همچنین خواستار طراحی مدل‌های جدید تجاری برای افزایش مشارکت بخش خصوصی در صنعت نفت شد و تصریح کرد: حتی بدون تغییر قوانین موجود نیز می‌توانیم از ابزارهای مالی جذاب برای جذب سرمایه‌های مردم در صنعت نفت استفاده کنیم. مدیرعامل بانک ملت از وجود ۳۲۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی مردم در بانک‌های کشور به جز پول‌های دولتی در گردش در بانک اخب‌داد و اظهار داشت: باید با تعریف زمینه‌های جذاب سرمایه‌گذاری این پول‌های سرگردان را در راه توسعه کشور جذب پروژه‌ها کنیم. به گفته این مقام مسئول، در هیچ دوره‌ای از تاریخ کشور سرمایه‌گذاری خارجی در ایران، ۱۰ درصد منابع مالی ایران در خارج از کشور نبوده و در واقع ایران همیشه فاینانسور کشورهای خارجی بوده است. وی با تأکید بر اینکه هم‌اکنون پول فروش نفت ایران عمدتاً در بانک‌های خارجی ذخیره شده است، خاطر نشان کرد: اگر سرمایه‌های ایران در خارج از کشور را در سرمایه‌گذاری در داخل کشور هزینه کنیم، دیگر نیازی به سرمایه‌گذاری خارجی نداریم.

خبرگزاری موج

گلابه جامعه حسابداران از بانک مرکزی

بانک مرکزی باید برای ادغام نهادهای مالی، از جامعه حسابداران در خصوص تبیین این اقدام منحصرأ مالی و حقوقی نظرخواهی می کرد. هوشنگ خستویی عضو شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران طی گفتگویی با خبرنگار خبرگزاری موج در خصوص ادغام نهادهای مالی توسط بانک مرکزی ضمن بیان اینکه، ادغام یک پدیده حسابداری است، گفت: ادغام یک پدیده کاملاً شناخته شده در محافل حسابداری است و در ادبیات حسابداری همه دنیا کاربرد شدید دارد منتها در اغلب کشورهای دنیا ادغام و ترکیب در متن قانون است اما ما این قانون را نداریم. وی افزود: البته در قانون تجارت جدید مقوله ای به این مضمون پرداخته و قوانین و مقرراتی هم برای آن نوشته شده اما این قانون به صورت موقت در طی ۵ سال قرار بود اجرا شود اما شورای نگهبان با آن موافقت نکرد و هنوز قدرت اجرایی ندارد.

گلابه جامعه حسابداران از بانک مرکزی

این حسابدار رسمی با تاکید بر اینکه، ادغام نهادهای مالی باید با مطالعات کافی صورت گیرد چرا که شیوه حسابداری خاص خود را دارد، تصریح کرد: ادغام اقدامی منحصرأ مالی و حقوقی است؛ این ایراد به بانک مرکزی وارد است که چرا هیچ پرسشی از جامعه حسابداران رسمی در این زمینه نشده که فارغ از هر گونه تعلق خاطر به هر جایی بتواند این مقوله را در جایگاه علمی خود تبیین کند. وی به چالش های بانک مرکزی از جمله وجود موسسات فاقد مجوز اشاره کرد و افزود: بانک مرکزی باید این چالش موجود را رفع کند و بازار را سامان بدهد، چه بخواهد و چه نخواهد مسئولیت پاسخگویی به این مسئله را دارد اما از قدرت کافی برخوردار نیست؛ بانک مرکزی نباید اجازه دهد که موسسه ای بدون مجوز این نهاد ایجاد شود. وی ادامه داد: گله من از بانک مرکزی این است که چرا به جای اینکه هر کدام از اینها را در جایگاه خودش بررسی کند، اینجا را تجمیع کرد و به ۱۴ موسسه مجوز داد. این مسئله من را به یاد آن داستانی انداخت که پدری به هر یک از فرزندان خود یک چوب داد، هر کدامیک از چوبها تک تک شکسته می شد اما امکان شکستن ۱۰ چوب نبود. خستویی متذکر شد: بانک مرکزی بهتر است اول توضیح بدهد که چرا اول به اینها مجوزها داده شده، چه نهادی این مجوزها را داده که حالا بانک مرکزی مجبور است اینها را جمع آوری و ساماندهی کند.

مجمع بالاترین رکن بنگاه اقتصادی

وی به استفتاء از مقام معظم رهبری در مورد ادغام نهادهای مالی اشاره کرد و گفت: باید در چارچوب همان نظریه رفتار کنیم، رعایت رضایت مردم باید صورت گیرد، رضایت مبنای کار شرکت های سهامی است. عضو شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران بر تشکیل مجامع این نهادهای مالی تاکید کرد و گفت: مجامع بالاترین رکن هر شرکت و بنگاهی است، این بالاترین رکن باید اجازه ادغام را دهد. وی در عین حال ضمن بیان اینکه، دلایل این ادغام از سوی بانک مرکزی باید روشن و شفاف معلوم شود، گفت: باید در مقابل این رویداد نادر مجمع تشکیل شود، "ادغام" رویداد بسیار مهمی در ادامه حیات این موسسات است و باید مجمع فوق العاده تشکیل شود و مجمع در خصوص ادامه فعالیت در صورت ادغام یا انحلال تصمیم گیری کند.

کاش در مورد ادغام از حسابداران پرس و جو می کردند

خستویی اظهار داشت: متأسفانه در شرایط فعلی کسانی که جایگاه دیگری دارند، در این زمینه ها وارد شدند؛ یک فیزیكدان نمی تواند درباره جراحی قلب یک فرد تصمیم بگیرد، یک جراح قلب هم نمی تواند در مورد اقتصاد تصمیم گیری کند. وی گفت: ای کاش متخصصین این امر یعنی جامعه حسابداران را در این مسئله دخالت می دادند تا از هر گونه کج روی جلوگیری شود.

چالش ها و معضلات موجود حسابداری ادغام

این حسابدار رسمی در عین حال عنوان کرد: در دنیا مقررات ادغام و ترکیب مشخص شده و باید در چارچوب مقررات بین المللی این وضعیت روشن و به درستی و شفافیت گزارش تهیه شود. وی اضافه کرد: باید وضعیت هر یک از نهادهای مالی

مجزا بررسی شود، که چه میزان دارایی دارند، و حالا که ترکیب می شوند براساس آن ارزش چه سهمی برای آنهاست باید گزارش این قضیه تهیه شود، اما آیا به واقع کسی گزارشی برای ادغام تهیه کرده است؟ عضو شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران تاکید کرد: این ادغام سبکی دارد، هر کدام از این نهادهای مالی در جایگاه خود پرونده مالیاتی خاص خود را دارند باید مشخص شود که وقتی ادغام شدند، وضعیت مالیاتی آنها چگونه می شود. حتی برای این مسئله هم قانونی نداریم.

خبرگزاری موج

نعمت احمدی در گفتگو با موج مطرح کرد: شکایت ذی نفعان از بانک مرکزی از بابت ادغام بدون قانون

یک حقوقدان، وجود قانون و رضایت سهامداران و موسسان را از شروط اساسی ادغام نهادهای مالی عنوان کرد و گفت: رفتار سلیقه ای بانک مرکزی قابل اعتراض است. نعمت احمدی حقوقدان و وکیل دادگستری طی گفتگویی با خبرنگار خبرگزاری موج با اشاره به ادغام نهادهای مالی توسط بانک مرکزی، بر تدوین قانونی مدون تاکید کرد و افزود: باید یک قانون مدون و فراگیری برای ادغام این مجموعه های پولی وجود داشته باشد تا در یک مهلت زمانی مناسب این مجموعه ها البته با رضایت سهامداران و موسسان آنها در سیستم بانکی ادغام شوند. وی در عین حال ضمن بیان اینکه، نباید الزامی برای ادغام مجموعه های پولی در یک سیستم خاص وجود داشته باشد، گفت: در یک اقدام منظم، مجموعه های پولی فاقد مجوز باید ساماندهی شود تا منافع سپرده گذاران نیز حفظ شود. این حقوقدان با تاکید بر تهیه و تدوین قانونی جامع و فراگیر تحت عنوان " لزوم تجمیع موسسات مالی"، اعلام کرد: رضایت سهامداران و موسسان شرط اساسی ادغام نهادهای مالی است اما وقتی قانونی برای این اقدام باشد، دیگر الزام آور است. وی تصریح کرد: اگر رفتار بانک مرکزی سلیقه ای باشد با حقوق قانونی سهامداران و موسسان در تضاد قرار می گیرد و البته آنها می توانند از بانک مرکزی شکایت کنند. احمدی با بیان این نکته که، متأسفانه ما دچار افراط و تفریط هستیم، به شکل گیری بانک های خصوصی اشاره کرد و افزود: از یک طرف براساس اصل ۴۴ قانون اساسی بانکداری را جزء اقتصاد دولتی می دانیم و به همین اعتبار در ابتدای انقلاب بانک های خصوصی را در دو سه بانک ادغام کردیم اما پس از مدتی متوجه شدیم که این بانکها پاسخگوی نیاز مردم نیستند و تغییراتی در اصل ۴۴ قانون اساسی داده شد و در بخش دولتی بانکداری خصوصی را ترویج کردیم. در همان زمان خلاء صندوق های قرض الحسنه به وجود آمد و پس از آن موسسات مضاربه به وجود آمدند و از همان جا نا به سامانی در اقتصاد کشور ایجاد شد و سرانجام مجبور شدیم مقداری نظم به بازار دهیم. وی ادامه داد: در این میان صندوق های خاصی به وجود آمده بود؛ آنقدر دایره این صندوق ها وسیع شد که هر سازمان و نهادی برای خودش یک صندوق ایجاد کرد، مجموعه و نهادهای انقلابی بیشترین مجموعه های پولی را در اختیار داشتند، یک انباشت وسیعی از اینها به وجود آمد و حالا یک نا به سامانی شدیدی در وضعیت اقتصادی در پی وجود آنها شکل گرفته است. وی ضمن اشاره به زیاندهی این صندوق ها و ورشکستگی هر یک از آنها هر چند وقت یکبار، گفت: وجود اینها برای زمانی بود که ما بانک خصوصی نداشتیم اما اکنون که بانک خصوصی داریم دیگر به وجود آنها نیازی نیست.

مشرق نیوز

بررسی وضعیت بانک های غیر دولتی در بازار پول: سودآوری نامتعارف بانک های خصوصی

آنچه این روزها از نتیجه عملکرد بازار پول مشاهده می شود شرکت داری و کسب سود همانند یک بنگاه اقتصادی است و در این میان بخش صنعت که نگاهش برای تأمین مالی به بانکها دوخته شده از دریافت تسهیلات برای ادامه فعالیت خود محروم مانده است. به گزارش مشرق، بانکها مسئول تولید ثروت نیستند، بانکها نباید بنگاهداری کنند، وظیفه اصلی بانکها حمایت از بخش تولید و صنعت است، اینها وظایف اصلی بازار پولی است وظایفی که به نظر می رسد از سوی این بخش اقتصادی آن هم با حضور بانکهای خصوصی به فراموشی سپرده شده چراکه آنچه این روزها از نتیجه عملکرد بازار

پول مشاهده می‌شود شرکت‌داری و کسب سود همانند یک بنگاه اقتصادی است و در این میان بخش صنعت که نگاهش برای تأمین مالی به بانک‌ها دوخته شده از دریافت تسهیلات برای ادامه فعالیت خود محروم مانده است. این تنها گوشه‌ای از وظایف مغفول مانده شبکه بانکی است؛ وظایفی که در قالب اهداف اصلی ورود بخش خصوصی را به چرخه فعالیت بانکداری هموار کرد. بر این اساس بیش از یک دهه قبل مجوز ورود بانک‌های خصوصی به شبکه بازار پولی صادر شد با این شرط که بانک‌های خصوصی مسیری را که بانک‌های دولتی برای حمایت از اقتصاد نیمه‌کاره گذاشته بودند تکمیل کنند، در کنار این هدف اصلی اهداف دیگری هم برای تأسیس بانک‌های خصوصی مد نظر قرار گرفت که از آن جمله باید به کاهش هزینه پول اشاره کرد. اما آنچه طی یک دهه از حضور بانک‌های خصوصی در بازار پول ملاحظه می‌شود نه تنها به کاهش هزینه تمام شده پول کمکی نکرد بلکه برعکس هزینه تمام شده پول را بالا برد. از سویی رقابتی شدن در فضای بانکداری هدف دیگری بود که ورود بانک‌های خصوصی را به شبکه بانکی مد نظر قرار داد؛ موضوعی که در مسیری دیگر تحقق یافت و آن هم رقابت بر سر کسب سود بود.

بر این اساس با نگاهی دقیق به فعالیت بانک‌ها در عرصه بانکداری متوجه می‌شویم بانک‌ها بیش از این که حامی بخش تولید و صنعت باشند به نگاهی برای کسب سود تبدیل شده‌اند به طوری که هر روز یک شرکت جدید تحت عنوان شرکت‌های سرمایه‌گذاری تأسیس می‌شوند؛ شرکت‌هایی که همه زیرمجموعه‌های یکی از بانک‌های خصوصی هستند. این شرکت‌ها که با عناوین مختلف تأسیس می‌شوند فعالیت‌های مختلفی از سرمایه‌گذاری در بازار مسکن تا خرید و فروش و صادرات و واردات و دلالتی در بازار سکه و ارز را انجام می‌دهند؛ فعالیت‌هایی که هیچ ربطی به شبکه بانکی ندارد و باید در سایر بخش‌های بازرگانی صورت بگیرد اما به دلیل رقابت ایجاد شده در بانک‌های خصوصی برای کسب سود بانک‌ها به بنگاه‌هایی برای کسب سود تبدیل شده‌اند.

در توضیح این ادعا با نگاهی به پروژه‌های ساخت و ساز مشخص می‌شود اصلی‌ترین سرمایه‌گذار حاضر در بسیاری از این پروژه‌ها بانک‌های خصوصی هستند بانک‌هایی که با هدف دیگری تأسیس شده‌اند اما از مسیری دیگر سر بیرون آورده‌اند. چنین اتفاقی شبکه بانکی را از هدف اصلی خود که همان واسطه‌گری مالی و حمایت از بخش تولید است دور کرده و مهم‌ترین دلیل آن هم پرداخت سودهای بالا به مشتریان و جذب سپرده بیشتر است. به این ترتیب توانایی بانک‌ها برای پرداخت سودهای بالا به مشتریان سؤالی نیست که پاسخ به آن سخت باشد چراکه بانک‌ها با اجرای فعالیت‌های سودآور دیگر نگرانی بابت پرداخت سود ندارند و به همین دلیل برای جذب سپرده بیشتر باهم رقابت می‌کنند.

جدول ارائه شده شاخص‌های کلیدی سودآوری بانک‌های خصوصی یعنی شاخص سود خالص به سرمایه (ROC) و سود خالص به حقوق صاحبان سهام (ROE) را نشان می‌دهد که گویای سودهای بسیار بالای فعالیت بانکی خصوصی است.

سود بانک‌های خصوصی چقدر است؟

در همین ارتباط روزنامه ایران نوشت: روند سودآوری بانک‌ها نشان می‌دهد شبکه بانک‌های خصوصی با انجام فعالیت‌های سودآور اقتصادی سود بالایی را به دست آورند سودی که باید در قالب تسهیلات بانکی روانه بخش صنعت می‌شد اما نه تنها این اتفاق روی نداد بلکه بانک‌ها به جای سرمایه‌گذاری در تولید انجام فعالیت‌های سودآور را ترجیح دادند. بر اساس این گزارش، بانک اقتصادنویین به عنوان نخستین بانک خصوصی حاضر در شبکه بانکی بالغ بر ۴ هزار و ۴۹۰ میلیارد ریال تا پایان خرداد ماه سال جاری سود کسب کرد. همچنین بانک انصار به عنوان یکی دیگر از بانک‌های خصوصی بالغ بر یک هزار و ۶۹۴ میلیارد ریال سود شناسایی کرده است. از سوی دیگر بانک ایران زمین هم که یکی دیگر از بانک‌های خصوصی است که بالغ بر ۲۰۹ میلیارد ریال سود به دست آورد.

این گزارش از سود بانک پارسیان هم نشان می‌دهد این بانک موفق به کسب سودی بالغ بر ۶ هزار و ۸۸۳ میلیارد ریال شده است. این روند سودآوری موضوعی است که در دیگر بانک‌های خصوصی هم دیده می‌شود که این میزان سود در قالب جدول فوق ارائه شده است.

بر این اساس برای پاسخ به چندین سؤال در خصوص دلایل انحراف بانک‌های خصوصی از مسیر اصلی فعالیت خود و عدم تحقق اهداف اصلی تأسیس این بانک‌ها پای صحبت کارشناسان اقتصادی نشستیم تا موضوع را با نگاهی دقیق ارزیابی کنیم چراکه بانک‌های خصوصی برای کمک به شرایط اقتصادی تأسیس شدند هدفی که امروز از مسیر اصلی اثن منحرف شده است.

تخلفات بانک‌های خصوصی

در پاسخ به این سؤال رضا مقدس عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی با تأکید بر این که بانک‌ها نباید بنگاه‌داری کنند اظهار داشت: وظیفه اصلی بانک‌ها این است که باید در خدمت اقتصاد باشند اما نتیجه عملکرد بانک‌های خصوصی متفاوت با این هدف است. وی با بیان این که بانک‌ها باید در خدمت تولید باشند اظهار داشت: بر این اساس بانک‌ها نباید به یک بنگاه اقتصادی تبدیل شوند این در حالی است که بانک‌های خصوصی سعی می‌کنند به سمت فعالیت‌هایی حرکت کنند که بتوانند بازدهی بیشتری کسب کنند. رئیس سابق دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی با بیان این که تبدیل شدن بانک‌ها به بنگاه‌های اقتصادی به افزایش نرخ تورم دامن می‌زند خاطرنشان کرد: دلیل این موضوع هم تلاش بانک‌ها برای تأمین سود سپرده هاست به طوری که آنها مجبور می‌شوند برای تأمین سود اعلامی به فعالیت‌هایی با سودآوری بالا دست بزنند و سرمایه‌گذاری در تولید را که سود کمتری دارد کنار بگذارند. مقدس با تأکید بر این که یکی از فعالیت‌هایی که بانک‌ها انجام می‌دهند سرمایه‌گذاری در پروژه‌های ساختمانی است تصریح کرد: زمانی بانک‌ها می‌توانند تعهدات خود را برای پرداخت سود بیشتر به مشتریان‌شان برآورده کنند که در قالب یک بنگاه اقتصادی و در فعالیتی با سودآوری بیشتر فعالیت کنند با توجه به این موضوع دیگر بانک‌ها منابع خود را به اقتصاد تزریق نمی‌کنند. وی افزود: بر این اساس بانک برای تأمین سود تمایلی به سرمایه‌گذاری در بخش تولید که بین 10 تا 15 درصد سود دارد از خود نشان نمی‌دهد بلکه بانک‌ها سرمایه‌گذاری خود را در پروژه‌هایی با سود بیشتر متمرکز می‌کنند. بنا به اعتقاد مقدس نتیجه این اتفاق مغفول ماندن بخش‌های واقعی اقتصاد از جمله کشاورزی، صنعت و... در دریافت تسهیلات است.

وی با بیان این که بنگاه دار شدن بانک‌ها آنها را از مسیر اصلی فعالیت‌شان دور می‌کند اظهار داشت: با توجه به این موضوع بانک مرکزی باید بر فعالیت بانک‌های خصوصی نظارت کند تا آنها در خدمت تولید باشند.

عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی با بیان این که بنگاه‌دار شدن بانک‌های خصوصی هزینه تمام شده پول را بالا می‌برد، خاطرنشان کرد: دلیل این اتفاق هم پرداخت سودهای تعهد شده به سپرده‌گذاران است. مقدس تصریح کرد: با نظارت بانک مرکزی بر بانک‌های خصوصی باید تسهیلات بانکی به سمت فعالیت‌های مولد اقتصادی سوق داده شود تا بدین ترتیب رفاه هم افزایش یابد.

وی با اشاره به این که توزیع نامناسب تسهیلات بانکی موجب آسیب دیدن صنعت و در نهایت وارد آمدن فشار گرانی بر مصرف‌کننده‌ها می‌شود، خاطرنشان کرد: به این ترتیب می‌توان گفت افزایش فاصله طبقاتی یکی از مهم‌ترین تأثیرات فعالیت بانک‌ها برای کسب سود است.

همچنین حسن بالازاده کارشناس اقتصادی با اشاره به این که در بانکداری اسلامی نباید به دنبال کسب سود کلان باشیم، خاطرنشان کرد: آنچه در بانکداری اسلامی تأکید می‌شود با این عملکرد بانک‌ها کاملاً متفاوت است.

وی با بیان این که تلاش بانک‌ها برای کسب سود بیشتر، بهای تمام شده پول را بالا می‌برد اظهار داشت: با این اتفاق صنعت هم آسیب می‌بیند و بانک‌ها دچار مشکل می‌شوند از سوی دیگر اعتماد بین صنعتگران و بانک‌ها برای تأمین نقدینگی کم‌رنگ می‌شود. این کارشناس اقتصادی با تأکید بر این که وظیفه اصلی بانک‌ها جذب سپرده‌های سرگردان و توزیع آن در بخش صنعت است، تصریح کرد: با این وجود بانک‌ها به دلیل عدم دسترسی به منابع ارزان قیمت سپرده‌های جذب شده را در فعالیت‌های سودآور سرمایه‌گذاری می‌کنند.

وی با اشاره به این که وجود بازارهای کاذب موجب جذب پول‌های سرگردان به این بازارهای می‌شود، اظهار داشت: بر این اساس شبکه بانکی باید سیاستی اتخاذ کند که با جذب پول‌های سرگردان این پول‌ها را به بخش‌های صنعتی تزریق کند.

کيهان

وزارت اقتصاد اعلام کرد؛ رشد ۵۰ درصدی قیمت سکه طی یک سال اخير

وزارت امور اقتصادی و دارایی در گزارشی از رشد ۵۰ درصدی قیمت سکه طرح جدید طی یک سال اخير خبر داد. معاونت اقتصادی وزارت اقتصاد در این گزارش تصریح کرد: قیمت فروش دلار آمریکا و یورو در بازار تهران از ۱۷۷۴۰ و ۲۲۳۱۰ ریال در شانزدهم خردادماه به ترتیب به ۱۸۲۵۰ و ۲۳۲۰۰ ریال در سی و یکم خردادماه رسیدند که به ترتیب افزایشی ۲/۸۷ و ۳/۹۸ درصدی را نشان می دهند. همچنین، در نیمه دوم خردادماه ۱۳۹۱ میانگین قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید به ۶/۲۵۰/۸۰۶ ریال رسید که نسبت به نیمه اول این ماه ۲/۷۷ درصد افزایش را نشان می دهد. این در حالی است که طی این دوره قیمت فروش هر اونس طلا در بازار لندن نسبت به نیمه اول خردادماه ۲/۴ درصد افزایش داشت. طی دوره مورد بررسی برآورد قیمت فروش هر عدد سکه بهار آزادی طرح جدید (با توجه به میزان طلای موجود در هر عدد سکه بهار آزادی، قیمت جهانی طلا و نرخ فروش دلار آمریکا در بازار تهران) به طور متوسط معادل ۷/۱۹۱/۲۴۶ ریال گردید، که از متوسط قیمت فروش سکه طرح جدید به میزان ۳۸۴/۹۹۶ ریال بیشتر می باشد. بنابر اطلاعات آماری موجود، میانگین قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح قدیم و جدید در ۱۵ روز منتهی به ۱۳۹۱/۳/۳۱ نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل به ترتیب ۴۶/۳ و ۵۰/۶۹ درصد افزایش داشته است. همچنین، طی این دوره قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید از ۶/۷۹۰ هزار ریال در روز شانزدهم خردادماه به ۶/۹۱۰/۰۰۰ ریال در روز سی و یکم خرداد ماه رسید که رشدی ۱/۷۶ درصدی را نشان می دهد. بدین ترتیب در نیمه دوم خرداد ماه ۱۳۹۱، بازار داخلی کشور با افزایش قیمت های سکه بهار آزادی و نرخ ارز همراه بود. ولی در عین حال متوسط فاصله قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید با برآورد قیمتی آن به منفی ۳۸۴/۹۹۶ ریال رسیده که این امر بیانگر وجود حباب منفی در بازار سکه طی دوره مورد بررسی بوده است.

مردم سالاری

فاز جدید دوئل وزارت اقتصاد و بانک مرکزی کلید خورد / نویسنده: علی پیر ولی

وزارت امور اقتصادی و دارایی در گزارشی از رشد ۵۰ درصدی قیمت سکه طرح جدید طی یک سال اخير خبر داد و نوشت: حباب قیمت سکه در بازار در نیمه دوم خردادماه امسال منفی شده است. معاونت اقتصادی وزارت اقتصاد در این گزارش آورده است که میانگین قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح قدیم و جدید در ۱۵ روز منتهی به ۳۱ خرداد ماه سال ۹۱ نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل به ترتیب ۴۶/۳ و ۵۰/۶۹ درصد افزایش داشته است. بدین ترتیب در نیمه دوم خرداد ماه ۱۳۹۱، بازار داخلی کشور با افزایش قیمت های سکه بهار آزادی و نرخ ارز همراه بود. ولی در عین حال متوسط فاصله قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید با برآورد قیمتی آن به منفی ۳۸ هزار و ۴۹۹ تومان رسیده که این امر بیانگر وجود حباب منفی در بازار سکه طی دوره مورد بررسی بوده است. با اعلام افزایش قیمت ۵۰ درصدی سکه از سوی وزارت اقتصاد، عملاً اختلاف وزارت اقتصاد و بانک مرکزی که در یکسال گذشته پنهان مانده بود، در انتهای یکسال مانده به پایان کار دولت دهم آشکار شده و شاید دوئل وزارت اقتصاد و بانک مرکزی آغاز شده باشد. موضوعی که بارها وزارت اقتصاد و بانک مرکزی به نوعی از آن طفره می رفتند، اما به نظر می رسد سیاست های شکست خورده پولی، ارزی و مالی آنچنان ملموس بوده که دیگر جایی برای پنهان کردن این واقعیت تلخ باقی نگذاشته است. نمونه بارز این تقابل را می توان در یکی از نشست های خبری وزیر اقتصاد درباره نرخ ارز و انتقاد تلویحی و در لفافه وی به رئیس کل بانک مرکزی مشاهده کرد. حسینی در یکی از این مصاحبه ها عملاً روش سیاست گذاری بانک مرکزی درباره نرخ ارز را به باد انتقاد گرفت و گفت که باید نرخ ارز از حالت دو نرخی و بازار سیاه خارج شود. وی در عین حال در آن زمان مسؤول سیاست گذاری نرخ ارز را به بانک مرکزی حواله کرد و عملاً به نوعی آشفتگی های بازار ارز را به بانک مرکزی منتسب کرد. حالا در جایی که بانک مرکزی باید میزان نرخ ارز و سکه را اعلام کند، وزارت اقتصاد پیش دستی کرده و از افزایش ۵۰ درصدی نرخ سکه در یکسال گذشته خبر می دهد؟ به راستی وظیفه وزارت اقتصاد اعلام نرخ ارز و سکه است؟ این

پرسشی است که باید برنامه‌ریزان اقتصادی به آن پاسخ دهند. اما آنچه که مسلم است دوتل جدید بانک مرکزی و وزارت اقتصاد آغاز شده و نکته قابل تامل اینکه وزارت اقتصاد شمشیر را از رو بسته و همانند سال گذشته به بانک مرکزی تاخته است.

دنیای اقتصاد

وزیر نفت اعلام کرد؛ منابع بانک مرکزی در مسیر سرمایه‌گذاری نفتی

در شرایطی که صنعت نفت به ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری تا پایان برنامه پنجم توسعه نیاز دارد، مسوولان راه‌های تازه‌ای را برای سرمایه‌گذاری در این بخش پیش‌بینی کرده‌اند. در جدیدترین اظهارنظر از سوی وزیر نفت قرار است منابع مالی بانک مرکزی از خارج کشور به صنعت نفت انتقال یابد. رستم قاسمی با اشاره به کمک‌های دولت و مجلس، الزام بانک مرکزی به سرمایه‌گذاری در صنعت نفت را یکی از راهکارهای تامین منابع مالی توسعه صنعت نفت عنوان کرد و گفت: بانک مرکزی ذخایر ارزی خوبی دارد که این ذخایر در خارج از کشور سرمایه‌گذاری می‌شود، اما توانستیم مسوولان بانک مرکزی را قانع کنیم که به جای سرمایه‌گذاری در خارج از کشور این سرمایه‌ها وارد توسعه صنعت نفت کشور شوند. به گزارش «مهر»، وزیر نفت با بیان اینکه در بودجه سال ۹۱ تمامی سختی‌ها و مشکلات تامین منابع مالی مورد نیاز توسعه صنعت نفت بررسی شده تا از منابع مالی بهتری برخوردار باشیم، یادآور شد: بر این اساس طرحی را به مجلس ارائه دادیم که اگر بخواهیم توسعه صنعت نفت را سرعت بخشیم باید منابع مالی در کشور تامین شود. وی افزود: اگر از هر میدان توسعه‌ای ۲۵ درصد درآمد نفتی به حوزه وزارت نفت و ۷۵ درصد برای دولت، همچنین از میعانات گازی ۷۵ درصد درآمد به بخش نفت و بقیه درآمد برای دولت، در صورت تصویب این طرح اختصاص یابد، با این اقدام می‌توانیم در داخل کشور از منابع بانک‌ها با همه شرایط از خارج، زمینه برای سرمایه‌گذاری ایجاد کنیم. در همین حال، مدیرعامل بانک ملت با بیان اینکه هم‌اکنون پول فروش نفت ایران عمدتاً در بانک‌های خارجی ذخیره شده است، گفت: اگر سرمایه‌های ایران در خارج از کشور را در سرمایه‌گذاری در داخل کشور هزینه کنیم، دیگر به سرمایه‌گذاری خارجی نیازی نداریم. علی دیواندری با بیان اینکه در حال حاضر موانعی برای سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز ایران وجود دارد، اعلام کرد: با این وجود همزمان با افزایش تحریم‌ها سهم شبکه بانکی در تامین منابع مالی و اعتباری صنعت نفت کشور هم افزایش قابل توجهی یافته است. مدیرعامل بانک ملت از وجود ۳۲۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی مردم در بانک‌های کشور به جز پول‌های دولتی در گردش در بانک خبر داد و اظهار کرد: باید با تعریف زمینه‌های جذاب سرمایه‌گذاری این پول‌های سرگردان را در راه توسعه کشور جذب پروژه‌ها کنیم.

دنیای اقتصاد

مخالفت «نهادنیان» با طرح ارز سه نرخ

رییس اتاق بازرگانی ایران در واکنش به ارائه طرحی برای ایجاد نظام سه نرخ ارز گفت: حتماً نظام چند نرخ در بلند مدت به ضرر اقتصاد ما است. محمد نهادنیان در گفت‌وگو با «ایسنا» افزود: به جهت اینکه مکانیزم‌های توزیع و تخصیص ارز به هر حال از کانال بوروکراسی اداری می‌گذرد، چندنرخ شدن ارز زمینه‌های ایجاد فساد را فراهم خواهد کرد. به گفته او این کار لطمات ناشی از برخی موارد فساد مانند آنچه در سیستم بانکی رخ داد را دوباره به کشور وارد خواهد کرد. نهادنیان با تاکید بر اینکه ما باید تدابیر لازم را بیندیشیم تا دستاورد ۱۰ ساله نزدیک شدن به نظام تک نرخ ارز حفظ شود، ادامه داد: تخصیص بهینه منابع باید با مکانیزم عرضه و تقاضا صورت بگیرد و از شرایط پیش آمده به عنوان فرصتی برای افزایش صادرات و تامین ارز غیر نفتی باید استفاده شود. رییس اتاق ایران در واکنش به استدلال طراحان طرح ارز سه نرخ مبنی بر اینکه نباید کالاهای لوکس با ارز دولتی وارد شود، گفت: در مکانیزم عرضه و تقاضا، به بهترین وجه می‌توان تقاضا برای کالاهای لوکس را با گران‌تر شدن، کاهش داد؛ اما لازمه آن این نیست که ما از مکانیزم اداری برای این کار استفاده کنیم. نهادنیان ادامه داد: ممنوعیت‌های اداری این آفت را دارند که جاذبه قاچاق را افزایش دهند و عملاً همان کالای لوکس با بهانه ممنوعیت، جذابیت بیشتری پیدا می‌کند. رییس اتاق بازرگانی،

صنایع، معادن و کشاورزی ایران همچنین گفت: بهترین راه مقابله با تحریم کننده این است که برای فضای کسب و کار برنامه‌ریزی کرد و ثبات را افزایش داد. نهادوندیان اظهار کرد: در شرایط اقتصادی فعلی اگرچه مردم تحلیلگر نیستند؛ اما به طور عمومی دو شاخصه گرانی و بیکاری را درک می‌کنند و خواهان رفع این دو مورد هستند و برای حل این عارضه‌ها راهی جز سرمایه‌گذاری بیشتر وجود ندارد. وی در عین حال اذعان کرد: بعضی از کارخانه‌ها و بنگاه‌های اقتصادی حتی تا کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت پتانسیل خود فعالیت می‌کنند.

دنیای اقتصاد

یک بررسی هفت ساله نشان می‌دهد؛ رشد منفی سپرده در گرداب تورم

مقایسه داده‌های منتشر شده از سوی بانک مرکزی طی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۰ نشان می‌دهد که میان نرخ تورم و میزان جذب سپرده‌ها رابطه معکوسی برقرار بوده است. بر اساس بررسی که در این هفت سال صورت گرفته هر گاه نرخ تورم در اقتصاد ایران افزایش یافته، میزان جذب سپرده‌ها به شدت کاهش یافته است. مسیر طی شده نشان می‌دهد با افزایش تورم روند جذب سپرده‌ها از سوی نظام بانکی کندتر شده است. اوج این اتفاق در سال‌های ۸۷ و ۹۰ بود که تورم بالای ۲۰ درصد نرخ رشد حقیقی سپرده‌ها را منفی کرد.

بررسی ۷ سال اخیر نشان می‌دهد: رابطه معکوس تورم با جذب سپرده‌ها

در سال‌های پر تورم میزان جذب منابع کاهش داشته است

آمار و ارقام بانک مرکزی مربوط به میزان جذب سپرده بانکها و موسسات مالی نشان‌دهنده آن است که رشد جذب سپرده در ۷ سال گذشته به مرور زمان کندتر شده است. بر این اساس در حالی که رشد جذب سپرده‌های بخش غیر دولتی بانکها و موسسات مالی غیربانکی در سال‌های ۸۴ و ۸۵ به ترتیب ۳۵/۸ درصد و ۴۰/۵ درصد بوده است. این میزان رشد در سال‌های ۸۹ و ۹۰ به ۲۵/۹ و ۱۶/۷ درصد رسیده است که البته رشد سال ۹۰ مربوط به فاصله بین بهمن ماه این سال و اسفند ماه سال ۸۹ است. از طرفی بر اساس داده‌ها و آمار بولی بانک مرکزی افزایش تورم با کاهش جذب سپرده‌ها در نظام بانکی همراه بوده است به طوری که تورم بالا در سال‌های ۸۷ و ۹۰ به دلیل آنکه با رشد متوازن در نرخ سود همراه نشد نرخ حقیقی رشد سپرده‌ها را در این دو سال منفی کرد. ترکیب سپرده‌ها نیز در این دوره با تحولاتی روبه‌رو بوده است. بر این اساس در حالی که رشد سپرده‌های قرض‌الحسنه در سال ۸۴ در حدود ۳۴ درصد بوده است، در سال ۹۰ سپرده‌های قرض‌الحسنه تنها ۰/۵ درصد رشد کرده‌اند. رشد سپرده‌های دیداری و مدت‌دار نیز به مرور زمان کم شده است به طوری که در سال ۹۰ به ترتیب ۱۶/۷ درصد و ۱۸ درصد رشد را تجربه کردند.

روند جذب سپرده‌ها در نظام بانکی کشور

بررسی میزان سپرده جذب شده توسط بانکها و موسسات مالی غیر بانکی کشور نشان می‌دهد که سرعت رشد سپرده‌ها در سال‌های اخیر به طور متوسط نسبت به اوایل دوره ۷ ساله اخیر کمتر شده است.

در سال ۸۴ میزان کل سپرده‌های بخش غیردولتی در بانکها و موسسات مالی غیر بانکی تقریباً معادل ۸۷ هزار میلیارد تومان بوده است. این میزان سپرده یا به شکل سپرده دیداری بوده، یا سپرده مدت‌دار و قسمتی از آن را نیز قرض‌الحسنه تشکیل داده است. سپرده‌گذاری به شکل‌های دیگری نیز در نظام بانکی کشور انجام می‌شود که از آنها با نام «سایر» در آمارهای بانک مرکزی یاد شده است. میزان ۸۷ هزار میلیاردی سپرده‌های بخش غیردولتی در بانکها و موسسات مالی غیر بانکی نشان‌دهنده رشد ۳۵/۸ درصدی سپرده‌گیری نظام بانکی کشور در سال ۸۴ نسبت به سال قبل خود است. نرخ تورم در سال ۸۴ معادل ۱۰/۴ درصد بوده است و در نتیجه میزان رشد حقیقی سپرده‌ها در این سال مثبت بوده است. در واقع قدرت خرید میزان سپرده‌های نظام بانکی کشور در سال ۸۴ بیشتر شده است، زیرا رشد سپرده‌گیری نظام بانکی کشور بیشتر از رشد سطح قیمت‌ها در این سال بوده است. رشد سپرده‌گیری در سال ۸۵ بیشتر از سال ۸۴ بود. بر این اساس میزان کل سپرده‌ها در سال ۸۵ به ۱۲۲ هزار میلیارد تومان رسید. این رقم به معنای رشد ۴۰/۵ درصدی سپرده‌گیری بانکها و موسسات مالی در نظام بانکی کشور در سال ۸۵ است. نرخ تورم

۱۱/۹ درصدی برای سال ۸۵ در مقابل رشد ۴۰/۵ درصدی سپرده‌ها در بانک‌ها و موسسات مالی غیربانکی کشور نشان‌دهنده رشد حقیقی بیش از ۲۸ درصدی سپرده‌ها در نظام بانکی کشور در این سال بوده است. در سال ۸۵ رشدهای انواع مختلف سپرده‌ها در نظام بانکی کشور تقریباً متعادل بود. رشد سپرده‌های دیداری ۳۲/۱، رشد سپرده‌های مدت‌دار ۴۴/۴، رشد سپرده‌های قرض‌الحسنه ۴۳/۲ و رشد سایر سپرده‌گذاری‌ها در حدود ۴۴ درصد بوده است.

کاهش رشد سپرده‌ها به همراه افزایش تورم

در سال ۸۶ افزایش تورم با کاهش جذب سپرده‌گیری در نظام بانکی کشور همراه شد. بر اساس داده‌های اقتصادی بانک مرکزی نرخ تورم در سال ۸۶ معادل ۱۸/۴ درصد گزارش شده است. از طرف دیگر رشد سپرده‌ها در سال ۸۶ به ۲۷/۶ درصد تقلیل یافت. در نتیجه رشد سپرده‌ها در سال ۸۶ به طور حقیقی کمتر از ۱۰ درصد بوده است. در این سال سپرده‌های قرض‌الحسنه تنها ۱۴/۱ درصد رشد کرد. رشد سپرده‌های دیداری نیز در سطح ۲۹ درصد بود و سپرده‌های مدت‌دار نسبت به انتهای سال ۸۵ حدود ۳۰ درصد رشد کردند.

بدترین رکورد رشد سپرده‌ها در سال ۸۷

سال ۸۷ رکورد جدید تورمی در ۱۰ سال اخیر محسوب شد. بر اساس داده‌ها و ارقام پولی بانک مرکزی رشد سطح قیمت‌ها در سال ۸۷ معادل ۲۵/۴ درصد بوده است. اما این امر به شکل قابل توجهی در جذب سپرده‌ها تأثیرگذار بوده است. بر این اساس افزایش نرخ تورم چون با افزایش معادل در نرخ سود سپرده‌ها در نظام بانکی همراه نشد رشد جذب سپرده‌ها را به شدت تحت تأثیر گذاشت.

بر اساس داده‌های بانک مرکزی نرخ تورم ۲۵/۴ درصدی در سال ۸۷ با کاهش شدید جذب سپرده‌ها در نظام بانکی کشور همراه شد. در این سال سپرده‌ها نسبت به سال ۸۶ تنها ۱۱/۷ درصد رشد کردند تا رشد حقیقی سپرده‌ها منفی شود. در نتیجه رشد حقیقی سپرده‌ها در نظام بانکی کشور در سال ۸۷ نزدیک ۱۴- درصد بوده است. یعنی قدرت خرید سپرده‌های بانک‌ها در سال ۸۷ نسبت به سال ۸۶ نه تنها افزایش نداشته است، بلکه ۱۴ درصد نزول نیز کرده است.

کاهش ۱۹/۳ درصدی سپرده‌های دیداری

در سال ۸۷ میزان سپرده‌های دیداری با بیش از ۱۹ درصد کاهش روبه‌رو شد. بر این اساس میزان کل سپرده‌های دیداری در سال ۸۷ به ۳۶ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان رسید. میزان سپرده‌های دیداری در سال ۸۶ معادل ۴۵ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بوده است. سال ۸۷ با رشد ناچیز سپرده‌های قرض‌الحسنه نیز همراه بود. در این سال سپرده‌های قرض‌الحسنه تنها ۱/۱ درصد رشد کردند. درصد رشد سپرده‌های مدت‌دار در سال ۸۷ معادل ۲۶/۷ و رشد سایر سپرده‌گیری‌ها نیز در سطح ۲۲ درصد بوده است. رشد سپرده‌ها در سال‌های ۸۸ و ۸۹ به ترتیب ۲۴/۱ و ۲۵/۹ درصد بوده است. بر این اساس در سال ۸۸ میزان کل سپرده‌های نظام بانکی که توسط بانک‌ها و موسسات مالی غیربانکی جذب شد به رقم ۲۱۶ هزار میلیارد تومان رسید که نشان‌دهنده رشد ۲۴/۱ درصدی نسبت به میزان سپرده‌ها در سال ۸۶ است. میزان کل سپرده‌ها در سال ۸۹ نیز به رقم ۲۷۲ هزار میلیارد رسید که رشد ۲۵/۹ درصدی در این سال را نشان می‌دهد. با توجه به نرخ تورم ۱۰/۸ درصدی و ۱۲/۴ درصدی در سال‌های ۸۸ و ۸۹ رشد حقیقی سپرده‌ها در این دو سال مثبت بوده است.

تورم ۲۱ درصدی و رشد ۱۶/۷ درصدی سپرده‌ها در سال ۹۰

در سال ۹۰ نرخ تورم بار دیگر بالا رفت و رشد سپرده‌ها در بهمن ماه سال ۹۰ نسبت به اسفند ماه سال ۸۹ به ۱۶/۷ درصد کاهش یافت. بر این اساس میزان کل سپرده‌ها در نظام بانکی کشور در بهمن سال ۹۰ به رقم ۳۱۸ هزار میلیارد تومان رسید که رشد ۱۶/۷ درصدی را نشان می‌دهد. اما از طرف دیگر نرخ تورم در سال ۹۰ به عدد ۲۱/۵ رسید تا رشد حقیقی سپرده‌ها در سال ۹۰ برای دومین بار در دوره ۷ ساله مورد نظر منفی شود. در این سال نرخ رشد سپرده‌های قرض‌الحسنه تنها ۰/۵ درصد بود. رشد سپرده‌های دیداری و مدت‌دار نیز به ترتیب ۱۶/۷ و ۱۸ درصد بوده است. سایر سپرده‌گذاری‌ها نیز در سال ۹۰ حدود ۳۶ درصد رشد کردند.

دنیای اقتصاد

۳ دستور بانگ مرکزی به صرافی‌ها

بینا- براساس گزارش‌های موجود و مشاهدات فعالان بازار ارز، اسکناس‌های دلار و یورو ی تقبلی در چرخه داد و ستد توزیع شده است. صرافان می‌گویند، کیفیت جعل برخی ارزها و در راس آن دلار طوری است که با چشم غیرمسلح یا لمس کردن قابل شناسایی نیست. حتی در برخی از این ارزها نخ امنیتی نیز به کار رفته که شک جعلی بودن را کم می‌کند. این چنین است که بانک مرکزی در بخشنامه‌ای سه‌دستور به صرافی‌ها داده است:

نخستین دستور تجهیز تمامی صرافی‌ها به دستگاه ویژه الکترونیکی شناسایی اسکناس است. این دستگاه‌ها آلمانی است و به تازگی وارد کشور شده و قابلیت تشخیص دقیق‌ترین جعل اسکناس را نیز دارد. دومین دستور بانک مرکزی، الزام صرافی‌ها به صدور گواهی سریال برای ارزهای فروخته شده است. این گواهی نوعی فاکتور است که شماره سریال اسکناس‌های فروخته شده در آن درج و توسط صراف صحت آن گواهی شده است.

سومین موضوع نیز مهمور کردن اسکناس‌های دلار به مهرهای ریز حاوی نشانه یا آرم صراف است. این امر بیشتر برای سلب مسوولیت از خریدار ارز و شناسایی راحت‌تر فروشنده اولیه پیش‌بینی شده است. به این ترتیب صرافی‌ها هم‌اکنون به طور کامل برای شناسایی ارزهای تقبلی توجیه و تجهیز شده‌اند، اما به علت بی‌اطلاعی بسیاری از متقاضیان ارز، کم شدن مقطعی اسکناس در صرافی‌های قانونی در عین نیاز شدید برخی افراد به خرید ارز برای مسافرت یا درمان که در مواقع نوسان قیمت در بازار رخ می‌دهد و در نهایت قیمت پایین‌تر ارز در کنار خیابان، هنوز حجم زیادی از ارزهای تقبلی به فروش می‌رسد، به طوری که پلیس حجم فعالیت خود در بازار ارز تهران را افزایش داده است.

دنیای اقتصاد

همزمان با افزایش قیمت اونس جهانی طلا رخ داد/سراشیبی قیمت ارز

در آخرین روز هفته، قیمت انواع ارزها در بازار آزاد کاهش پیدا کرد تا سراشیبی قیمت‌ها در بازار کامل شود. در هفته‌ای که گذشت قیمت دلار از هزار و ۹۴۵ در روز شنبه آغاز شد و با هزار و ۹۲۰ تومان در روز پنج‌شنبه پایان گرفت. این یعنی ۱/۲ درصد کاهش قیمت در طول یک هفته. روز پنج‌شنبه آخر هفته بازار ارز، با سقوط بیشتر قیمت‌ها همراه شد تا این روند ادامه یابد. چنانکه به جز افزایش اندک قیمت دلار - پنج تومان نسبت به چهارشنبه - در دیگر ارزها، قیمت‌ها رو به پایین ماند و بین ۹ تا ۲۰ تومان کاهش پیدا کرد. بالاترین میزان کاهش قیمت ارز نیز مربوط به پوند انگلستان بود که با نرخ سه هزار تومانی فروش، ۲۰ تومان نسبت به روز چهارشنبه کاهش داشت. البته قیمت انواع ارز، با نیم‌نگاهی به بازار جهانی طلا، روز کاری پنج‌شنبه را با افزایش نسبی آغاز کرد. اما در ادامه روند قیمت‌ها منفی شد و تنها قیمت دلار بود که افزایش اندکی داشت.

سکه و طلا

در عین حال بازار طلا در روز پنج‌شنبه، با توجه به کاهش بهای اونس از یک طرف و افزایش نرخ دلار از طرف دیگر، با نوسان نرخ‌ها مواجه شد. در نهایت، قیمت یک گرم طلای ۱۸ عیار در این روز ۶۹ تومان نسبت به روز چهارشنبه افزایش پیدا کرد. هر مثقال طلای ۱۷ عیار نیز در بازار طلای تهران، دو هزار و ۷۴۰ تومان افزایش قیمت داشت. با این همه، بازار سکه از قیمت طلا دنباله روی کامل نداشت و با نگاهی به قیمت بازار آزاد ارز، قیمت انواع سکه بین ۵۰۰ تا سه هزار تومان کاهش پیدا کرد اما سکه طرح جدید هزار تومان بالا رفت کاهش سه هزار تومانی قیمت سکه طرح قدیم و دو هزار تومانی نیم سکه در بازار روز پنج‌شنبه قابل توجه بود.

افزایش قیمت اونس جهانی طلا

با اینکه روز پنج‌شنبه، قیمت اونس جهانی طلا، در سراشیبی کاهش قیمت حرکت می‌کرد، در روز جمعه این روند معکوس شد و تا ساعت ۱۵ به وقت تهران، قیمت هر اونس طلا در بازارهای جهانی به هزار و ۵۸۶ دلار رسید. روز

پنج‌شنبه، مخالفت بانک‌های مرکزی ژاپن و آمریکا با ارائه محرک‌های اقتصادی در جهت تقویت شرایط اقتصادی این دو کشور، بازار طلا را با سیر نزولی تازه‌ای مواجه کرد. بانک مرکزی ژاپن معتقد است که شرایط بازارهای مبادلاتی این کشور بحرانی نیست و بنابراین نیازی به ارائه محرک‌های اقتصادی یا کاهش نرخ بهره بانکی نیست. همچنین بانک مرکزی آمریکا طرح خرید اوراق قرضه دولتی و افزایش نقدینگی در بازارهای مالی را فعلاً به تعویق انداخته است. با بروز این شرایط، یکی از موسسات پیش‌بینی‌کننده قیمت جهانی طلا، بهای این فلز ارزشمند را در سال ۲۰۱۲ رو به کاهش پیش‌بینی کرده است. این موسسه میانگین بهای اونس جهانی طلا در سال جاری میلادی را از ۱۷۶۵ دلار در هر اونس به ۱۶۸۰ دلار در هر اونس کاهش داده است. همچنین این موسسه پیش‌بینی خود از بهای اونس نقره را از ۳۳ دلار و ۵۰ سنت به ۳۰ دلار و ۵۰ سنت در هر اونس کاهش داده است.

در مجموع با ادامه ایستادگی بانک‌های مرکزی دو اقتصاد بزرگ دنیا در برابر تزریق نقدینگی به بازارهای مالی، سرمایه‌گذاران و فعالان بازارهای مالی جهان فروش ذخایر طلای خود را برای تامین نقدینگی آغاز کردند. همین امر موجب شد تا سیر نزولی قیمت جهانی طلا از صبح پنج‌شنبه آغاز شود و تا ظهر پنج‌شنبه افت بهای طلا در بازارهای جهانی به ۱۴ دلار برسد و هر اونس طلا هزار و ۵۶۳ دلار معامله شود. این بالاترین میزان کاهش قیمت طلا طی ۱۰ روز گذشته بود. اما در روز جمعه، همزمان با انتشار گزارش آمار و ارقام مربوط به تولید ناخالص داخلی چین از آوریل تا ژوئن ۲۰۱۲ میلادی (فروردین تا خرداد ماه) ورق برگشت و قیمت اونس جهانی طلا بار دیگر روند صعودی به خود گرفت. ابتدا تا هزار و ۵۸۷ دلار بالا رفت و در ساعت ۱۸ دیروز (به وقت تهران) به سطح هزار و ۵۸۰ دلار رسید. ناظران معتقدند گزارش چینی‌ها از رشد اقتصادی در سه ماهه دوم سال جاری میلادی، چندان امیدوارکننده نبوده است و به همین دلیل بازار جهانی طلا، واکنش مثبتی به این گزارش داشته است. گویا رشد اقتصادی چین در این مدت ۷/۶ درصد اعلام شده است.

افزایش ۵۰ درصدی قیمت سکه در یک سال

در همین حال وزارت امور اقتصادی و دارایی ایران نیز در گزارشی، از رشد

۵۰ درصدی قیمت سکه طرح جدید طی یک سال اخیر خبر داد و نوشت: حساب قیمت سکه در بازار در نیمه دوم خردادماه امسال منفی شده است. معاونت اقتصادی این وزارتخانه در گزارشی که توسط خبرگزاری فارس منتشر شده تصریح کرد: قیمت فروش دلار آمریکا و یورو در بازار تهران از هزار و ۷۷۴ و دو هزار و ۲۳۱ تومان در شانزدهم خرداد ماه به ترتیب به هزار و ۸۲۵ و دو هزار و ۳۲۰ تومان در سی و یکم خرداد ماه رسیده است که به ترتیب افزایشی ۲/۸۷ و ۳/۹۸ درصدی را نشان می‌دهد. در نیمه دوم خرداد ماه امسال هم میانگین قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید به ۶۸۰ هزار و ۶۲۵ تومان رسید که نسبت به نیمه اول این ماه ۲/۷۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد. این در حالی است که طی این دوره قیمت فروش هر اونس طلا در بازار لندن نسبت به نیمه اول خرداد ماه ۲/۴ درصد افزایش داشت.

طی دوره مورد بررسی برآورد قیمت فروش هر عدد سکه بهار آزادی طرح جدید (با توجه به میزان طلای موجود در هر عدد سکه بهار آزادی، قیمت جهانی طلا و نرخ فروش دلار آمریکا در بازار تهران) به طور متوسط معادل ۷۱۹ هزار و ۱۲۴ تومان شد، که از متوسط قیمت فروش سکه طرح جدید به میزان ۳۸ هزار و ۴۹۹ تومان بیشتر است.

بنابر اطلاعات آماری موجود، میانگین قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح قدیم و جدید در ۱۵ روز منتهی به ۳۱ خرداد ماه نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل به ترتیب ۴۶/۳ و ۵۰/۶۹ درصد افزایش داشته است. همچنین، طی این دوره قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید از ۶۷۹ هزار تومان در روز شانزدهم خرداد ماه به ۶۹۱ تومان در روز سی و یکم خرداد ماه رسید که رشدی ۱/۷۶ درصدی را نشان می‌دهد. به این ترتیب در نیمه دوم خرداد ماه امسال، بازار داخلی کشور با افزایش قیمت‌های سکه بهار آزادی و نرخ ارز همراه بود. ولی در عین حال متوسط فاصله قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید با برآورد قیمتی آن به منفی ۳۸ هزار و ۴۹۹ تومان رسیده که این امر بیانگر وجود حساب منفی در بازار سکه در خرداد ماه سال جاری است.

وطن امروز

طرح اصلاح نظام بانکی در دستور کار مجلس

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس اعلام کرد کمیسیون متبوعش پس از تعطیلات تابستانی طرح اصلاح نظام بانکی را در دستور کار خود قرار می‌دهد. محمد رجایی، نماینده مردم گناباد و بجستان اظهار داشت: ساده‌سازی عقود اسلامی و تغییر در ساختار سیستم بانکی از موارد مورد بررسی در این طرح خواهد بود. وی افزود: نظام بانکی در نظر گرفته شده در طرح جدید کاملا متفاوت با نظام بانکی ربوی است و پاسخگوی نیازهای جدید بانکی خواهد بود که مذاکراتی در ارتباط با این طرح با رئیس کل بانک مرکزی نیز صورت گرفته است. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس همچنین به فارس گفت: در قانون مصوب سال ۱۳۸۳ درباره اصلاح سیستم بانکی، این اصلاحات متناسب با نیازهای روز صورت نگرفته و گاهی عملکرد بانک‌ها تصور صوری عمل کردن آنها را در ذهن مردم ایجاد می‌کند.

وطن امروز

بانک ایران زمین فراپورسی شد

رئیس هیات‌مدیره بانک ایران زمین اظهار داشت: سهام این بانک در فراپورس پذیرش شده است. محمدرضا امیرحسینخانی در مراسم افتتاح شعبه بانک ایران زمین استان مازندران، تعدد شعبه بانک ایران زمین در کشور را پایگاهی برای توسعه اقتصادی دانست و افزود: در سال حمایت از تولید ملی بانک ایران زمین در مازندران باید در پروژه‌های اقتصادی دخالت کند تا این شعار به درستی در سطح استان محقق شود. امیر حسینخانی به پذیرفته شدن سهام بانک ایران زمین در فراپورس اشاره کرد و بیان داشت: تلاش ما پیگیری پذیره‌نویسی در مرحله دوم است که از ۲۰۰ میلیارد تومان به ۴۰۰ میلیارد تومان دست یافتیم. وی ادامه داد: هم‌اکنون قیمت سهام ما به بیش از ۱۶۰ تومان رسیده و از ارزش افزوده مناسبی نیز برخوردار شدیم. وی با تأکید بر اینکه انتظار داریم به همراه سپرده‌گذاری پیشنهاد خرید سهام به مشتریان را بدهیم، تصریح کرد: قیمت سهام بانک ایران زمین رو به افزایش است و پیش‌بینی می‌شود هر سهام از ۱۶۰ تا ۱۷۰ تومان به ۲۵۰ تومان برسد. وی اضافه کرد: پیش‌بینی شده تا شروع نیمه دوم سال جاری بیش از ۳۰۰ شعبه در سطح کشور گشایش یابد.

تهران امروز

تداوم خصومت دولت اوپاما برای کاهش ارتباطات اقتصادی با ایران

تحریم‌های یکجانبه آمریکا علیه بانک‌ها و شرکت‌های ایرانی

تهران امروز: در ادامه تلاش‌های آمریکا برای توقف برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز ایران وزارت خزانه‌داری این کشور در حالی از تحریم بیش از ۵۰ شرکت و بانک ایرانی خبر داده که به گزارش مرکز آمار این کشور، صادرات آمریکا به ایران در می‌۲۰۱۲ با رشد ۳ برابری نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۴۴,۵ میلیون دلار رسید. به‌رغم فشارهایی که آمریکا به کشورهای دیگر برای کاهش مبادلات‌شان با ایران وارد می‌کند، صادرات آمریکا به ایران در این ماه نسبت به مدت مشابه سال قبل با رشد ۲۹۴ درصدی روبه‌رو شده است. آمریکا در می‌۲۰۱۱ حدود ۱۵,۱ میلیون دلار کالا به ایران صادر کرده بود. بر اساس این گزارش در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۲ نیز صادرات آمریکا به ایران رشد ۵۶ درصدی را تجربه کرده است. آمریکا در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۱ حدود ۸۲,۶ میلیون دلار کالا به ایران صادر کرده بود که این رقم در ۵ ماهه نخست امسال به ۱۲۹,۳ میلیون دلار افزایش یافته است. مجموع واردات آمریکا از ایران در ۵ ماهه نخست سال ۲۰۱۱ نیز ۶۰۰ هزار دلار بوده که این رقم در ۵ ماهه نخست امسال به ۱۰۰ هزار دلار کاهش یافته است. آمریکا از اواسط سال ۲۰۱۰ میلادی واردات برخی کالاها مثل فرش و پسته و زعفران از ایران را ممنوع کرده است. به عقیده تحلیلگران این کالا همچنان از طریق کشورهای ثالث به آمریکا صادر می‌شود.

این در حالی است که به شین‌هوا، دولت آمریکا روز گذشته اعلام کرد: بیش از ۵۰ شرکت و بانک ایرانی را در ادامه تلاش‌های خود برای متوقف کردن برنامه هسته‌ای ایران و جلوگیری از پیشرفت‌های موشکی این کشور تحریم کرده است. وزارت خزانه‌داری آمریکا اعلام کرد که این اقدامات بخشی از رویکرد دوگانه دولت برای افزایش فشار علیه ایران و بازتاب نگرانی جامعه بین‌الملل درباره این برنامه هسته‌ای است. در این بیانیه وزارت خزانه‌داری آمریکا در راستای آنچه تلاش‌های مستمر برای توقف برنامه هسته‌ای ایران و فعالیت‌های موشکی خواند، ۱۱ نهاد و فرد ایرانی را به فهرست تحریم‌های خود افزود. همچنین موسسات مرتبط با خطوط کشتیرانی ایران و سپاه پاسداران جمهوری اسلامی ایران در فهرست شرکت‌های تحریم شده قرار گرفتند. شرکت نفت «اینترترید سوئیس»، شرکت «اینترترید هنگ‌کنگ»، شرکت «برق نور» و شرکت «اینترترید نفت و انرژی» نیز که مرتبط با شرکت ملی نفت ایران هستند، به منظور جلوگیری از دور زدن تحریم‌های اعمال شده در فهرست تحریم‌ها قرار گرفتند. وزارت دارایی آمریکا اخیراً نیز ۱۰ شرکت و ۵ فرد را به اتهام ارتباط با خطوط کشتیرانی و بانک ملت ایران تحریم کرد. براساس این گزارش، شرکت انرژی «پارل» که به گفته وزارت دارایی ایالات متحده در مالزی ثبت شده و به یکی از موسسه‌های زیرمجموعه بانک ملت وابسته است، روز سه‌شنبه به فهرست تحریم‌های آمریکا اضافه شد. در حالی که ایران بارها بر صلح آمیز بودن برنامه هسته‌ای خود تأکید کرده است، کشورهای غربی مدعی بعد نظامی این برنامه بوده و در همین راستا تحریم‌های بسیاری را علیه کشورمان اعمال کرده‌اند.

شرکت ملی نفتکش هم تحریم شد

دولت آمریکا در جدیدترین اقدام ضد ایرانی خود شرکت ملی نفتکش ایران را مورد تحریم قرار داد و مدعی شد شرکت مذکور شرکتی دولتی است. دولت اوباما ضمن تحریم شرکت ملی نفتکش ایران، ۴ شرکت ایرانی دیگر را به دلیل حمل نفت ایران مورد تحریم قرار داده است. ایران طی چند دهه گذشته صادرات نفت خود به آمریکا را متوقف کرده و به عقیده تحلیلگران تحریم این شرکت توسط دولت آمریکا اقدامی نمادین و با اهداف تبلیغاتی محسوب می‌شود. بر اساس گزارش بلومبرگ وزارت خزانه‌داری آمریکا روز گذشته اعلام کرد، دارایی‌های متعلق به شرکت ملی نفتکش ایران را مسدود کرده و ارتباط این شرکت با سیستم مالی آمریکا را قطع کرده است. وزارت خزانه‌داری آمریکا همچنین مدعی شده که این شرکت تحت کنترل دولت ایران قرار دارد. این در حالی است که شرکت ملی نفتکش ایران که قبلاً یکی از شرکت‌های زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران بوده، به صورت رسمی ۱۲ سال قبل به بخش خصوصی واگذار شده است.

وزارت خزانه داری آمریکا ۲۷ نهاد مرتبط و ۵۸ کشتی متعلق به شرکت ملی نفتکش ایران را شناسایی کرده که تعدادی از آنها برای فرار از تحریم‌های نفتی اقدام به تغییر پرچم خود کرده‌اند. دولت آمریکا، مجازات‌هایی را نیز علیه شرکت‌های غیرآمریکایی که به همکاری با شرکت ملی نفتکش ایران ادامه می‌دهند، اعمال نکرده است. به گفته منابع آگاه دولتی که نخواستند نام‌شان فاش شود، این اقدام با هدف آشکار ساختن روابط این شرکت ایرانی با حکومت ایران و منصرف کردن پالایشگاه‌ها، تجار و کشتی‌داران فعال در زمینه تجارت نفت ایران که احتمالاً با پوشش تجارت نفت خام یک کشور دیگر فعالیت کنند، انجام می‌شود. در بیانیه وزارت خزانه داری آمریکا آمده است: «این شناسایی تلاش‌های ایران برای فرار از تحریم‌ها از طریق استفاده از شرکت‌های پوششی و همچنین تلاش‌ها برای پنهان کردن ناوگان تانکری ایران از طریق رنگ آمیزی مجدد، تغییر پرچم یا غیر فعال کردن دستگاه‌های جی‌پی‌اس را پررنگ می‌کند.» اقدام اخیر وزارت خزانه داری آمریکا بخشی از تلاش‌های گسترده آمریکا و اتحادیه اروپا برای افزایش فشارهای اقتصادی بر ایران است.

اعلام شرایط انسداد تنگه هرمز

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس در واکنش به اقدام ضد ایرانی دولت آمریکا برای تحریم ناوگان نفتکش ایران از بسته شدن تنگه هرمز در صورت توقیف یا بازرسی نفتکش‌های ایرانی در پایانه‌های نفتی جهان خبر داد و اعلام کرد: بسته شدن تنگه هرمز حق قانونی ایران است. ناصر سودانی در گفت‌وگو با مهر در واکنش به طرح غیرقانونی و ضد ایرانی وزارت خزانه‌داری آمریکا مبنی بر تحریم شرکت ملی نفتکش ایران، گفت: تمامی این تحریم‌ها و سخت‌گیری‌ها منجر به شکوفایی بیشتر صنعت نفت کشور خواهد شد. وی با اعلام اینکه هر گونه تحریم نفت منجر به کاهش وابستگی اقتصاد

ملی به درآمدهای حاصل از فروش نفت خام خواهد شد، تصریح کرد: قطعاً با تحریم شرکت ملی نفتکش سناریوها و راهکارهای جدیدی برای مقابله با این تحریم در دستور کار قرار می‌گیرد. نماینده مردم اهواز در خانه ملت با اعلام اینکه به زودی نشست فوق‌العاده‌ای در کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی و با حضور وزیر نفت و مسئولان شرکت ملی نفت برگزار خواهد شد، اظهار داشت: آمریکا با این تصمیمات قصد دارد اقتدار رو به انزوای خود در منطقه را افزایش دهد. در حال حاضر تعداد کشتی‌های فعلی فعال در ناوگان نفتکش ایران ۷ فروند است و در شرایط فعلی ظرفیت انتقال نفت دریایی ایران حدود ۱۱ میلیون تن بوده و سن این ناوگان هم ۶ سال است. از سوی دیگر به زودی ۱۳ کشتی جدید نفتکش وارد ناوگان دریایی نفت ایران شده که ظرفیت حمل دریایی نفت خام کشور را به ۱۸ میلیون تن افزایش می‌دهد، در مجموع پیش‌بینی می‌شود ظرفیت حمل دریایی نفت خام ایران به بیش از یک میلیارد بشکه در سال افزایش یابد. هم‌اکنون با ناوگان فعلی امکان جابه‌جایی بالغ بر ۷۰ درصد نفت خام صادراتی ایران وجود دارد، ضمن آنکه پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۲۰۱۳ میلادی این ظرفیت به ۱۸ میلیون تن افزایش یابد که در این صورت، دومین ناوگان بزرگ جهان جوان‌ترین ناوگان دریای نفت خام جهان به ایران تعلق می‌گیرد.

جمهوری اسلامی

نرخ سود بانکی و تورم؛ دو مشکل اساسی اقتصاد ایران / اکبر کمیجانی

تعیین نرخ سود بانکی، تورم و نقدینگی طی سال‌های اخیر از مشکلات عمده اقتصاد ایران بوده به حساب می‌آیند. چگونگی تعیین نرخ‌های سود بانکی به عنوان ابزاری مهم در جذب منابع سپرده‌ها و تجهیز منابع (تسهیلات) در عملکرد بازار پولی و بانک‌ها نقش حساسی را ایفا می‌کند. آمارها و ارقام از رشد نقدینگی در بین سال‌های ۶۹ تا ۹۰ نشان می‌دهد که در اقتصاد ایران در این دوره هیچ‌گاه نرخ رشد نقدینگی پایین‌تر از ۱۵ درصد نبوده است. این در حالی است که بالاترین رکورد رشد نقدینگی در این دوره در سال ۸۵ چیزی نزدیک به ۴۰ درصد بوده است. رشد شدید نقدینگی در اقتصاد ایران بارها توسط کارشناسان اقتصادی به عنوان دلیل اصلی تورم ذکر شده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد رابطه مثبتی بین نرخ تورم و نرخ رشد نقدینگی در اقتصاد ایران وجود داشته است. بر این اساس داده‌های این دو متغیر در اقتصاد ایران در بین سال‌های ۶۹ تا ۹۰ نشان می‌دهد نرخ تورم و نرخ رشد نقدینگی به لحاظ آماری رابطه‌ای مثبت با یکدیگر دارند.

اما تورم چه تاثیری بر رشد اقتصادی ایران داشته است؟ بررسی آماری تحقیق از اقتصاد ایران در بین سال‌های ۶۹ تا ۹۰ نشان می‌دهد که ارتباط این دو متغیر با یکدیگر منفی بوده است، به این معنا که افزایش تورم با کاهش رشد اقتصادی کشور همراه بوده است. بر این اساس در دوره‌هایی که نرخ تورم در اقتصاد کشور بالا بوده است به لحاظ رشد اقتصادی دچار مشکل بوده‌ایم. در واقع تورم ارزش حقیقی تولید را کاهش می‌دهد و به این دلیل افزایش نرخ تورم با کاهش رشد اقتصادی همراه بوده است. تورم از چند طریق به شرایط اقتصادی یک کشور ضربه می‌زند. شاید مهم‌ترین مشکلی که تورم در اقتصاد ایجاد می‌کند به عدم تعادل در توزیع درآمدها برگردد. از طرف دیگر افزایش سطح عمومی قیمت‌ها نرخ سود حقیقی را در اقتصاد پایین می‌آورد که در نتیجه تمایل به فعالیت‌های اقتصادی را از طریق اثر منفی بر مصرف و پس‌انداز کم می‌کند. انقباض سرمایه‌گذاری و تولید در صورت بروز تورم بالا و پرنوسان، ایجاد ابهام و عدم اطمینان در تصمیم‌گیری اقتصادی، ایجاد اختلال در تخصیص بهینه منابع اقتصادی اختلال در مکانیزم‌های تعیین نرخ ارز، روابط بازرگانی خارجی و قدرت خرید پول ملی نیز از دیگر پیامدهای منفی پدیده تورم در اقتصاد است.

آمار موجود از نرخ سود حقیقی در اقتصاد کشور (نرخ سود پس از کسر تورم) به خوبی نشان‌دهنده عمق چالش مطرح شده در تعیین نرخ سود است. بر اساس داده‌ها و آمار منتشر شده از نرخ سود بانکی و نرخ تورم در بین سال‌های ۷۹ و ۸۹ در بیشتر سال‌های این دوره نرخ سود منفی بوده است. به این معنا که سپرده‌گذار نه تنها با سپرده‌گذاری منتفع نشده است، بلکه ارزش اولیه سرمایه او نیز در بیشتر اوقات کم شده است. نرخ سود حقیقی منفی در سال ۸۷ بدترین وضعیت را دارد. بر این اساس نرخ سود حقیقی در این سال از منفی ۱۰ درصد نیز پایین‌تر بوده است. در نتیجه در سال

۸۷ سپرده‌گذاران نه تنها سود سپرده‌هایشان برای مقابله با تورم کافی نبوده است، بلکه تورم آنقدر از نرخ سود بانکی بالاتر بوده است که ارزش سپرده‌ها در این سال ۱۰ درصد نیز کم شده است. از این رو قبل از هر کاری باید به فکر کنترل تورم بود. بر این اساس ابتدا باید تمهیداتی نظیر هدف‌گذاری تورم جهت افزایش اعتبار و اعتماد عمومی بر اثرگذاری سیاست‌های پولی و ارزی و در جهت اهداف افزایش رشد اقتصادی و ثبات سطح قیمت‌ها در نظر گرفت. اصلاح روند تعیین نرخ سود بانکی به توجه به نرخ تورم و بازدهی سایر دارایی‌های مالی برای تقویت هر چه بیشتر شرایط رقابتی در اقتصاد کشور نیز از دیگر راهکارهایی است که برای بهبود شرایط تولید باید دنبال شود. /معاون اقتصادی سابق بانک مرکزی

خراسان

قاضی عسکر: مگر حجاج متولی پرکردن جیب بانک‌ها هستند

سپرده‌های حجاج اگر در اختیار سازمان حج قرار گیرد، سود سالانه آن به مردم پرداخت و مازاد درآمد آن برای کاهش هزینه‌های حج استفاده می‌شود

نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت با اشاره به سرمایه‌گذاری‌های بزرگ مردم برای اعزام به حج در بانک‌ها و این که اگر این سرمایه در اختیار سازمان حج و زیارت قرار گیرد، سود سالانه آن به مردم پرداخت می‌شود و مازاد درآمد آن نیز برای کاهش هزینه‌های حج استفاده می‌شود، گفت: مگر حجاج متولی پرکردن جیب بانک‌ها هستند؟ به گزارش ایرنا، حجت الاسلام والمسلمین 'علی قاضی عسکر' روز پنجشنبه در نخستین همایش ملی حج و اقتصاد افزود: یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر برای اعزام به حج، ثبت نام کرده‌اند که هرکدام از آنان، یک میلیون تومان ودیعه به بانک سپردند. وی خاطرنشان کرد: این سرمایه بزرگ در بانک‌ها تا اندازه زیادی می‌تواند در اقتصاد کشور تاثیرگذار باشد اما متاسفانه سازمان حج و زیارت نقشی در این سپرده‌گذاری‌ها ندارد. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت گفت: اگر تغییراتی انجام و این پول در اختیار سازمان حج و زیارت قرار گیرد، سود سالانه آن طبق اصول شرعی و براساس نرخ تورم به خود مردم پرداخت می‌شود و مازاد آن در کاهش هزینه‌های حج مورد استفاده قرار خواهد گرفت. به گزارش ایسنا، قاضی عسکر در ادامه سخنانش با اشاره به تأثیر شگرف حج بر اقتصاد، حدیثی را از امام سجاد (ع) مبنی بر این که اهل بیت خدا پاک‌ترین درآمد خود را در زمینه حج هزینه می‌کنند، نقل کرد و افزود: پاک کردن مال، اگر با نگاه اجتماعی انجام شود، تأثیر فراوانی در سطح جامعه خواهد داشت و امنیت اقتصادی برای عموم مردم به‌وجود می‌آورد.

سرمایه عظیمی از ثبت نام‌های حج و عمره در اختیار بانک‌ها قرار گرفته است

سرپرست حجاج ایرانی به برکات حج و اقتصاد آن اشاره و اظهار کرد: در ثبت نامی که به‌تازگی برای عمره انجام شد، حدود ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر هریک با پرداخت ۸۰۰ هزار تومان به بانک‌ها، نام‌نویسی کردند. در حج هم که البته ثبت نام آن فعلاً متوقف است، طبق آخرین آمار ثبت نامی، یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر با پرداخت هر نفر یک میلیون تومان به بانک‌ها، نام‌نویسی کردند. به این ترتیب، سرمایه عظیمی در اختیار بانک‌ها قرار گرفت که می‌تواند بسیار تحول‌آفرین باشد. به گزارش ایرنا نیز نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت ادامه داد: در مالزی سیستمی طراحی شده است که طی مدت زمان خاص مبالغی از افراد برای اعزام به حج می‌گیرند و هرگاه این سرمایه به حد استطاعت رسید به آن فرد اعلام می‌کنند که می‌تواند به حج مشرف شود و ما هم می‌توانیم چنین نظامی را برای کشورمان طراحی کنیم. وی افزود: علاوه بر آن امکاناتی برای اعزام حج نیاز است که می‌تواند اشتغالزایی زیادی در کشور داشته باشد، می‌توان با طراحی وسایل برای یک میلیون نفر بازار شغلی مناسب فراهم کرد. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت در ادامه به سیستم حمل و نقل حجاج اشاره کرد و گفت: متاسفانه در دوره گذشته، قراردادی با عربستان بسته شد تا نیمی از حجاج و عمره‌گذاران ایرانی -بالغ بر ۴۰۰ هزار نفر- با هواپیماهای سعودی به حج اعزام شوند در حالیکه می‌توانیم از ظرفیت‌های موجود در کشور برای اعزام زائران به حج، سوریه و عتبات عالیات، استفاده کنیم. حجت الاسلام والمسلمین قاضی عسکر، افزود: علاوه بر آن در موسم حج در شبانه روز، ۳۰۰ هزار وعده غذایی به حجاج ارائه می‌شود؛ اکنون تاحدامکان مواد غذایی از کشور به حج

برده می شود. وی تاکید کرد: تهیه اقلام مورد نیاز حجاج مسئله بسیار مهمی است که باید بیش از پیش به آن پرداخت. به گفته نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت هم اکنون گفت و گوهایی برای تشکیل یک شرکت حمل و نقل بین المللی از سوی ایران در عراق برای اعزام و برگشت زائران، در حال انجام است. حجت الاسلام والمسلمین قاضی عسکر، افزود: هم اکنون کشور عربستان برای نقل و انتقال حجاج از رانندگان کشورهای دیگر مانند بنگلادش استفاده می کند، ما هم می توانیم از این ظرفیت استفاده و نیروی کار خود را به آنجا اعزام کنیم. وی خاطر نشان کرد: یکی دیگر از مسائل مهم در حج و عتبات عالیات، مسئله 'سوغات' است؛ متأسفانه هم اکنون مردم برای تهیه سوغاتی های بیشتر با قیمت ارزان تر به دنبال اجناسی می روند که دوام ندارد. حجت الاسلام والمسلمین قاضی عسکر گفت: راه حل هایی برای این مسئله وجود دارد اول آنکه می توانیم تولیدات با کیفیت داخلی را با سود کم، قبل از اعزام حجاج در اختیار آنان قرار دهیم تا به عنوان سوغاتی از آن ها استفاده کنند. وی افزود: همچنین می توانیم کالاهای تولید داخل را در سالن های ترانزیت فرودگاه ها در اختیار حجاج قرار دهیم. نماینده ولی فقیه در امور حج و زیارت ادامه داد: حجاج پس از بازگشت، ولیمه هایی را برپا می کنند که افراد بسیاری از سود اقتصادی آن بهره می برند؛ اگر به اینگونه مسائل نپردازیم، چیزی جز خسارت نصیب ما نخواهد شد. حجت الاسلام والمسلمین قاضی عسکر، اظهار داشت: برای اقتصاد کشورهای اسلامی نیز باید چاره جویی کنیم، اغلب کالاهای اماکن زیارتی تولید کشورهای است که اعتقادی به خدا ندارند. به گزارش ایسنا، سرپرست حجاج ایرانی بایان این که سالانه نزدیک به یک میلیون نفر به حج و عمره مشرف می شوند درباره تعداد زائران عتبات نیز گفت: هم اکنون با توجه به شرایط نا مساعد عراق ۵ / ۱ میلیون نفر برای زیارت به این کشور سفر می کنند که اگر اوضاع این کشور مساعد شود، رقم مذکور به ۸ تا ۱۰ میلیون نفر می رسد. قاضی عسکر در ارتباط با زائران سوریه نیز تصریح کرد: اگر اوضاع سوریه هم بهبود یابد نزدیک به یک میلیون نفر به این کشور اعزام می شوند. بنابراین اگر به این موضوع و فرصت ها نپردازیم ارز و سرمایه زیادی از کشورها خارج می شود و تبعات آن برای ما منفی خواهد بود. قاضی عسکر همچنین گفت: فرصتی را مانند قربانی که ما روزی آن را سامان دادیم، می توانیم با دیگر کشورها مطرح کنیم و حتی به عربستان هم این موضوع را انتقال دهیم و اجازه ندهیم این ظرفیت که می تواند نصیب کشورهای اسلامی شود، نصیب دیگر کشورها شود.

علی لاریجانی: هیچ مسئله ای نباید مانع روابط خوب بین ایران و عربستان باشد

رئیس مجلس شورای اسلامی نیز در این مراسم با تاکید بر این که منطقه حجاز شرایطی به وجود آورده که رابطه کشورها با عربستان فراتر از روابط دیپلماتیک باشد ادامه داد: ما به این سرزمین عشق داریم و لذا هیچ چیزی نباید مانع روابط خوب بین ایران و عربستان باشد. به گزارش مهر علی لاریجانی به گردش مالی هنگفتی که سالانه به موجب حج در بلاد اسلامی جابه جا می شود اشاره کرد و گفت: ساماندهی این حجم نقدینگی یک امر و ضرورتی عقلانی است و لذا این گونه همایش ها می تواند بستر مناسبی را در این جهت فراهم سازد. وی درباره مقوله خرید سوغات و هدیه حجاج از سرزمین حجاز اظهار داشت: بعید می دانم که با فعالیت های ضربتی بتوان در این زمینه به راهکار مناسبی دست یافت بلکه اصلاح این امر یک مقوله زمان بر است که نیاز به فرهنگ سازی دارد و این مسئله دستوری حل نمی شود. رئیس مجلس شورای اسلامی درباره وضعیت قربانی در حج نیز گفت: در زمینه قربانی نیز باید تمهیداتی اندیشیده شود که قربانیان به سرعت به کشورهای اسلامی فرستاده شوند. لاریجانی در ادامه با بیان این که حج وظیفه و عبادت معمولی نیست اظهار داشت: هر امری که به این عبادت بزرگ لطمه بزند باید از آن پرهیز کرد و باید توجه داشت که نقطه کانونی سفر حج مورد لطمه واقع نشود و این نقطه کانونی ایجاد تحول در حجاج است. لاریجانی با تاکید بر این که سرمایه گذاری در امر فرهنگی، هزینه های اقتصادی کشور را پایین می آورد ادامه داد: این امر در دنیا تجربه شده است و اگر بتوانیم نتیجه حج را به این سمت سوق دهیم بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور حل خواهد شد.

آرمان

تحریم‌ها و اقتصاد ایران / دکتر محمود جامساز*

روشن است که نبود تحریم‌ها بهتر از بودن آنهاست. در نبود تحریم‌ها مسئولان اقتصادی کشور با توجه به شرایط نسبتاً باثبات درآمد حاصل از فروش نفت و گاز قادر خواهند بود برنامه‌های مشخص تری مبتنی بر ظرفیت‌های پولی و مالی و اقتصادی و اجتماعی اتخاذ کنند. اما تحریم‌های اقتصادی، تأثیرات خود را دارد. بخش اعظمی از مساله افزایش تورم، بیکاری و... می‌تواند مربوط به اعمال همین تحریم‌ها باشد. تحریم‌های جدید که از اول ژوئن شروع شده‌اند، شدیدتر از گذشته هستند که تأثیراتی بر اقتصاد خواهند گذاشت. در حالی که نفت اوپک با قیمت بالاتر از ۹۰ دلار در هر بشکه به فروش می‌رسد، نکته اساسی در ارتباط با ایران این است که بودجه سال ۹۱ به میزان ۶۷ هزار میلیارد تومان وابستگی به نفت دارد که این به معنای افزایش ۵۵ درصدی وابستگی به نفت نسبت به بودجه سال ۹۰ است. اکنون صادرات و تولیدات نفت به دلیل کاهش سرمایه‌گذاری در تعمیر و راه‌اندازی چاه‌های فرسوده و خروج سرمایه‌گذاری‌های نفتی از جمله در حوزه پارس جنوبی و سایر حوزه‌ها اسباب کاهش تولید نفت ایران از ۴ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه در روز به ۳ میلیون ۳۰۰ هزار بشکه در روز را فراهم آورده است که از این میزان نیز حدوداً ۱ میلیون ۸۰۰ هزار بشکه به مصرف داخلی کشور می‌رسد. در این بین کشورهایی چون چین، کره، ترکیه و مالزی خرید نفت از ایران را کاهش داده‌اند. اگر تصور شود ایران می‌تواند در روز معادل ۱ میلیون بشکه نفت صادر کند و هر ۳۶۵ روز سال نیز بدون تعطیلی یا وقفه به این کار مبادرت ورزد، درآمدی حدود ۳۲ میلیارد دلار عاید ایران خواهد شد. این در حالی است که در کشور ما اهداف اقتصادی بلندی طراحی شده که نیاز به جذب سرمایه‌گذاری خارجی دارد. جذب سرمایه‌گذاری خارجی نیز بی‌شک نیازمند محیطی باثبات است. اخیراً گفته شده که در سال ۲۰۱۱ ایران توانسته ۴ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار سرمایه خارجی جذب کند. این رقم در مقابل آنچه که به شکل واقعی مورد نیاز ماست کم و اندک به نظر می‌رسد. این در حالی است که امارات متحده عربی در همین سال دوبرابر ما و عربستان سعودی چهاربرابر ما جذب سرمایه خارجی داشته‌اند. در صورت تحقق بیشتر ثبات سیاسی و اقتصادی می‌توان ایران را به بهشت سرمایه‌گذاری خارجی تبدیل کرد. زمینه‌های متنوع سرمایه‌گذاری در ایران بی‌شک هر سرمایه‌گذار خارجی و فعال اقتصادی را به خود جلب خواهد کرد. اخیراً دولتمردان و مسئولان کشور توجه ویژه خود را به رفع آثار تحریم‌ها مبذول داشته و عنوان کرده‌اند که مشغول برنامه‌ریزی در این زمینه هستند اما نکته اساسی این است که تحریم‌های اقتصادی ریشه سیاسی دارند و بنابراین راه برون‌رفت از آن نمی‌تواند صرفاً از طریق اعمال سیاست‌های اقتصادی حاصل شود. ما اکنون در برهه‌ای از زمان زندگی می‌کنیم که مرزهای فیزیکی به مدد شکل‌گیری اینترنت برداشته شده و کشورها ارتباطات تنگاتنگی با یکدیگر برقرار می‌کنند. بنابراین کشورهایی که بخواهند از رشد اقتصادی برخوردار شوند و اقتصادی شکوفا و رقابتی را تجربه کنند، ناچارند وارد این شبکه بین‌المللی شوند. به طور مثال اکنون سیستم بانکی ایران از اتصال مناسب و کامل با شبکه جهانی بی‌بهره است که باید بتوانیم راهی پایدار برای ایجاد توسعه پیدا کنیم. در این شرایط یکی از راه‌های بازگشت ثبات به عرصه اقتصادی، اتخاذ برخی رویکردهای سیاسی است. * اقتصاددان

شفاف

باز هم اظهار نظر عجیب از محمود بهمنی / آقای رئیس، ارز چطور تک نرخی شد؟!

همین چند وقت پیش بود که پس از مطرح شدن پیشنهادی برای سه نرخی شدن ارز توسط رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، بسیاری از مقامات دولتی از جمله آقای رئیس کل تأکید کردند که باید برای تثبیت نرخ ارز و تک‌نرخی کردن آن تلاش و برنامه‌هایی شود. همین چند وقت پیش بود که پس از مطرح شدن پیشنهادی برای سه نرخی شدن ارز توسط رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، بسیاری از مقامات دولتی از جمله آقای رئیس کل تأکید کردند که باید برای تثبیت نرخ ارز و تک‌نرخی کردن آن تلاش و برنامه‌هایی شود. رئیس کل بانک مرکزی در همان روزها این امر را تأیید کرد و بسیار از

آن استقبال کرد یعنی تأکید کرد باید برای تک نرخی شدن ارز راهکارهایی اندیشیده شود. حالا اما در حالیکه مدت زمان زیادی از این ماجرا نمی گذرد، محمود بهمنی ضد و نقیض گویی های خود را تکمیل کرده و اعلام کرده است که ارز تک نرخی است! آقای رئیس در این مورد توضیح داده است: «اعتقاد ما این است که بانک مرکزی در حال حاضر تنها با یک نرخ ارز عرضه می کند. بازار فرعی هم ندارد، همان نرخ ۱۲۲۶ تومان، حالا گاهی اوقات کمی بالا یا پایین می شود. این دو نرخی بودن نتیجه مقایسه با بازار آزاد و تقاضای کاذب است. با این حال تمام هم و غم ما همسان سازی قیمت ارز در بازار آزاد و سیستم بانکی است.» طبق اعلام نشریه وابسته به ارگان بانک مرکزی وی با بیان اینکه هرگز به این فکر نمی کنیم که قیمت ارز را به بازار آزاد بچسبانیم، افزود: «در این صورت معتقد هستیم قیمت کالاهای وارداتی شدیداً بالا خواهد رفت، ضمن اینکه مشکل ارزی نداریم.» البته رییس کل در ادامه سخنانش باز هم در مقام دفاع از عملکرد خود بر آمده و مسایل سیاسی را در نوسان های ارز دخیل دانسته است: «باید در نظر داشته باشیم که کشور ما تحریم است. بانک های ما تحریم هستند، بانک مرکزی ما در انتقال پول با مشکل مواجه است. البته کار قفل نشده و به اصطلاح لنگ نمانده ایم اما عواملی هستند که باید روی آنها کار کنیم. بانک مرکزی ارز در اختیار بانک ها می گذارد و بانک ها گشایش اعتبار می کنند. آنها هم که تحریم هستند از طریق صرافی های خود مبادلات را انجام می دهند، در این انتقالات ممکن است مشکل ایجاد شود. ما انتظار داریم ارزی که در اختیار قرار می دهیم با کارمزدی در اختیار تولیدکننده قرار گیرد، اگر احساس کردیم اضافه شده، برخورد می کنیم.» تا به این ترتیب معلوم نشود اگر ارز تک نرخی است، اولاً چطور محمود بهمنی در جلسه اقتصادی با مجلس بر تلاش برای تک نرخی شدن ارز تأکید داشته و چرا در بازار آزاد ارز تا مرز ۲ هزار تومان نیز خرید و فروش می شود؟ ماجرای بازار ارز و نوسانات دائمی اش اما در واقع از نیمه دوم سال ۸۹ آغاز شد و این روند با وجود تمامی تلاش های صورت گرفته در هیات دولت و بانک مرکزی همچنان ادامه دارد. در حال حاضر با وجودی که بانک مرکزی نرخ ارز مرجع را از ۱۱۲۸ به ۱۲۲۶ تومان بالا برد شکاف میان نرخ ارز آزاد و دولتی بیش از ۷۰۰ تومان است.

به نظر می رسد آقای رئیس فراموش کرده که همین نوسانات نرخ ارز و دو نرخی بودن آن بود که مهم ترین نقش را در تورم ماه های اخیر داشت زیرا برخی با ارز دولتی کالا وارد کردند و به نرخ ارز آزاد در بازار فروختند.

البته این اولین باری نیست که محمود بهمنی اظهار نظرهایی عجیب و غریب در پاسخ به رسانه ها دارد. اظهارات غیر حرفه ای و غیر منطقی محمود بهمنی حتی اعتراضات را به صحن علنی مجلس نیز کشید و تاجگردون، نماینده مردم گچساران در مجلس به بهمنی توصیه کرد که سالی یکبار مصاحبه کند و در همان یک مصاحبه هم مباحثی را مطرح کند که مورد تأیید اقتصاددانان باشد. در هر حال، به نظر می رسد محمود بهمنی قصد ندارد به توصیه های تاجگردون عمل کند چرا که اظهار نظر جدید وی به هیچ وجه با بازار ارز منطبق نیست و معلوم نیست، در صورتی که نرخ دومی وجود ندارد چرا این همه مصوبه ارزی اعلام می شود و بگیر و ببندها و رایه گزارش به نهادهای نظارتی صورت می گیرد؟

اینها سوالاتی است که محمود بهمنی باید به آنها پاسخ دهد تا تکلیف بازار ارز از دیدگاه رئیس مهم ترین نهاد اقتصادی کنترل ارز مشخص شود چرا که با ضد و نقیض گویی مسلماً نمی توان بازار ارز را کنترل کرد و سامان داد.

گسترش صنعت

طرح اصلاح نظام بانکی در دستور کار مجلس قرار گرفت / بانک ها در انتظار تحول

اختصاصی / بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها که یکی از محورهای اصلی طرح تحول اقتصادی محسوب می شود، این بار نوبت به بانک ها رسیده است. آن طور که گفته می شود، قرار است کمیسیون اقتصادی مجلس پس از تعطیلات تابستانی، طرح اصلاح نظام بانکی را که یکی از هفت بند طرح تحول اقتصادی است در دستور کار خود قرار دهد. طرح تحول در نظام بانکی که زمزمه های اجرایی شدن آن از پارسال به گوش می رسید، اما گویا زمینه اجرایی شدن آن تاکنون فراهم نشده، البته این در حالی است که کارشناسان بر این باورند که تاخیر در اجرای این طرح به دلیل مزیت هایی که به دنبال دارد، به ضرر اقتصاد کشور است. وزیر امور اقتصادی و دارایی می گوید، طرح تحول نظام بانکی یکی از پایه های مهم تحول در اقتصاد کشور است. او بر این باور است که برای اجرایی کردن این طرح، تسهیل تامین مالی، بانکداری اسلامی و نظارت،

باید گام‌های اساسی برداشته شود. سیدشمس‌الدین حسینی معتقد است، کشور باید از بانک محوری خارج شود و بحث نظارت در این نظام متناسب با شرایط کنونی به روز شود و دولت همان‌گونه که در اجرای بخش‌های دیگر طرح تحول جدی بود، در این زمینه هم کاملاً جدی است. با این حال، محمد رجایی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در این رابطه با تأکید بر این که کمیسیون اقتصادی مجلس پس از تعطیلات تابستانی طرح اصلاح نظام بانکی را در دستور کار خود قرار می‌دهد، گفت: ساده‌سازی عقود اسلامی و تغییر در ساختار سیستم بانکی از موارد مورد بررسی در این طرح خواهد بود. وی معتقد است: نظام بانکی در نظر گرفته شده در طرح جدید که کاملاً متفاوت با نظام بانکی ربوی است، پاسخگوی نیازهای جدید بانکی است که مذاکرات درباره این طرح با رئیس بانک مرکزی نیز صورت گرفته است. او همچنین تصریح کرد: در قانون مصوب سال ۸۳ در رابطه با اصلاح سیستم بانکی، این اصلاحات متناسب با نیازهای روز صورت نگرفته بود و گاهی عملکرد بانک‌ها تصور صوری عمل کردن آنها را در ذهن مردم ایجاد می‌کند. با این حال کارشناسان اقتصادی اجرای هرچه سریعتر این طرح را مثبت ارزیابی می‌کنند و بر این باورند که تحول در سیستم بانکی می‌تواند باعث پویایی اقتصاد کشور شود. فرهاد خرمی، یکی از کارشناسان اقتصادی در گفت‌وگو با خبرنگار گسترش صنعت با بیان این که اجرای طرح تحول اقتصادی را نباید منحصر به هدفمندی یارانه‌ها دانست و تحول اقتصادی کشور را در نیمه‌راه رها کرد گفت: اجرای طرح تحول نظام بانکی در کشور باید به صورت جدی پیگیری شود. او با تأکید بر این که سیستم بانکی فعلی در حال حاضر جوابگوی نیاز افراد، بخش‌های اقتصادی و حتی خود نظام بانکی نیست، اصلاح سیستم بانکی را از جمله محورهای دانست که باید هرچه زودتر به آن پرداخته شود و یادآور شد: قانون پولی و بانکی کشور مصوب سال ۵۱ و قانون بانکداری بدون ربا مصوب سال ۶۲ است که به نظر می‌رسد با توجه به گذشت چند دهه از تصویب این دو قانون، باید بازنگری جدی در آنها صورت گیرد. او با تأکید بر این که استقلال بانک مرکزی، دستوری نبودن نرخ سود بانکی، گسترش کارتهای اعتباری و اعمال سیاست‌های ضدتورمی از جمله مواردی است که به نظر می‌رسد در بازبینی نظام بانکی کشور باید به آن توجه شود، گفت: باید برای بانک‌ها انگیزه ایجاد کرد تا فضای رقابتی در نظام بانکی به وجود آید. وی با اشاره به این که در حال حاضر دیده می‌شود بسیاری از بانک‌ها به قوانین وضع شده عمل نمی‌کنند و این موضوع باعث مشکلاتی در سیستم بانکی و اقتصاد کشور شده است، گفت: در این راستا اگر تحول در نظام بانکی هرچه سریع‌تر اجرایی شود، این امر به رفع این مشکلات منجر می‌شود. خرمی بر این باور است که با اجرای این طرح، باید فضایی ایجاد شود که بازار نرخ سود را تعیین کند، نه این که به صورت دستوری این نرخ را بالا یا پایین کرد. این کارشناس اقتصادی در ادامه به نقش بانک‌ها در تأمین منابع بخش‌های اقتصادی اشاره کرد و گفت: بسیاری از فعالان صنعتی و تولیدی از عملکرد بانک‌ها در اعطای تسهیلات گله‌مند و معتقدند که بانک‌ها نقدینگی این بخش‌ها را تأمین نمی‌کنند یا سخت‌گیری زیادی در اعطای وام به این بخش‌ها می‌کنند که به نظر می‌رسد با اصلاح و اجرای طرح تحول نظام بانکی می‌توان امیدوار بود که بخش‌های مولد اقتصاد هم از منابع بانکی بهره‌مند شوند و گلايه‌ها از سوی فعالان این بخش کمتر شود. عباسعلی نورا، یکی دیگر از کارشناسان اقتصادی هم در این خصوص در گفت‌وگو با گسترش صنعت با تأکید بر این که قانون هدفمندی یارانه‌ها فقط یکی از بندهای طرح تحول اقتصادی محسوب می‌شود و نباید همه توجهات فقط به هدفمندی یارانه‌ها باشد، گفت: تحول در نظام بانکی و اجرای هرچه سریع‌تر بانکداری اسلامی و همچنین محورهای دیگر طرح تحول اقتصادی نیز به همان اندازه مهم است که قانون هدفمندی یارانه‌ها اهمیت دارد. وی بیان کرد: بانک‌ها نقش بسزایی در ساماندهی بازار ارزی، پولی و مالی کشور دارند و باید نقش خودشان را در این بازارها به خوبی ایفا کنند، چون در غیر این صورت اقتصاد کشور دچار چالش خواهد شد که البته این امر منوط به بازنگری در فعالیت بانک‌هاست. او با اشاره به این که بانکداری در حال حاضر به یکی از حرفه‌های سودآور تبدیل شده است، که این رویه باید تغییر کند، گفت: در این راستا اجرای هرچه سریع‌تر طرح تحول نظام بانکی و اصلاح نظام بانکی و اجرای درست بانکداری اسلامی، می‌تواند بسیار اثرگذار باشد. او معتقد است که بانک‌ها در حال حاضر به وظایف ذاتی خود عمل نمی‌کنند و فقط به فکر سود خودشان هستند که برای بهبود این وضعیت ضروری است که هرچه زودتر طرح تحول نظام بانکی اجرایی شود. این کارشناس اقتصادی بر این باور است که بانک‌ها باید خدمات خود را با شرایط روز تطبیق دهند، در غیر

این صورت اقتصاد کشور با چالش مواجه خواهد شد. ابراهیم شیخزاده، یکی دیگر از کارشناسان اقتصادی، اجرای طرح تحول در نظام بانکی را بسیار مثبت ارزیابی کرد و گفت: اصلاح نظام بانکی باید خیلی پیش‌تر در کشور اجرایی می‌شد، چون اجرای هرچه سریع‌تر طرح تحول نظام بانکی موجب رونق کسب‌وکار در کشور می‌شود. او با تاکید بر این که در سال‌های اخیر تلاش‌های زیادی برای اصلاح و بهبود نظام بانکی صورت گرفته است، اما به نظر می‌رسد که این اصلاحات بانکی باید سرعت بیشتری بگیرد، افزود: اصلاح شبکه بانکی باید با توجه به عرضه و تقاضا صورت گیرد، به این ترتیب که باید نرخ‌های مختلف خدمات بانکداری اسلامی، برخاسته از اقتصاد واقعی و بازار باشد. این کارشناس اقتصادی با اشاره به این که دستاوردهای تحول نظام بانکی در فضای عرضه و تقاضا مشخص خواهد شد، گفت: در این حالت مشخص می‌شود که از کدام یک از ابزارها و شیوه‌های جدید اقبال بیشتری صورت می‌گیرد تا نه مشتری و نه بانک از بابت آن متضرر نشود. او همچنین با تاکید بر این که نظام بانکداری در کشور باید از حالت سنتی خارج شود، گفت: نظام بانکی کشور باید طوری تحول پیدا کند که نسبت به مساله تولید و اشتغال نگاه جدی‌تر شود. وی حرکت به سمت بانکداری اسلامی را از موضوعات مهم و حائز اهمیت در اصلاح نظام بانکی دانست و با اشاره به این که یویایی اقتصاد کشور منوط به تقویت بخش تولید، صنعت و تجارت است، یادآور شد: فعالان اقتصادی، انتقادات زیادی را به عملکرد سیستم بانکی وارد کرده‌اند که به نظر می‌رسد برای روان‌سازی و حمایت بیشتر از فعالیت‌های مولد برخی از بخش‌های سیستم بانکی باید هرچه زودتر اصلاح شود.

سیاست روز

مدیر عامل صندوق ضمانت صادرات ایران در گفتگو با سیاست روز: بانک و سرمایه همه داستان نیست

در یک روز گرم تابستانی از سال تولید ملی برای انجام مصاحبه در مورد موانع تولید به ویژه بررسی موانع سرمایه‌ای در این بخش و همچنین سوال در مورد راهکارهای افزایش صادرات و ایجاد اشتغال با مدیر عامل صندوق ضمانت صادرات به ساختمان این صندوق واقع در میدان آرژانتین رفتیم. اما از آنجایی که تبلیغات در مورد تحریم‌های جدید علیه کشورمان به اوج رسیده بود، در ابتدا برای اطلاع بیشتر از اوضاع کشورمان در برابر دور جدید تحریم‌ها اولین سوالمان را در این درباره و تاثیر آن بر وضعیت تجارت و صادرات کشور مطرح کردیم. اما چون احتمال می‌دادیم خبرهای ناخوشایندی بشنویم؛ طبق معمول چنین مصاحبه‌هایی ریکودرمان را خاموش کردیم تا این بخش از گفتگو فقط جهت اطلاع ما باشد و نه اطلاع عموم. راستش را بخواهید فکر می‌کردیم واقعا کار به جایی رسیده که دیگر در ظاهر هم توان مقابله و مخفی کاری وجود نداشته باشد. اما واقعیت چیز دیگری بود. دکتر دوست حسینی وقتی متوجه منظور و رفتار ما شد بلافاصله واکنش نشان داد. از ما خواست تا دستگاه ضبطمان را روشن کنیم و هنگامی که مطمئن شد در حال ضبط گفته‌های ایشان هستیم، توضیحاتش را شروع کرد: «درست است تحریم‌ها به ویژه تحریم‌های بانکی، خیلی کارابرابرای ما دشوار کرده است. اما من به عنوان فردی که به طور مستقیم درگیر کار پرداخت‌های بین‌المللی و ضمانت‌های تجاری هستیم به صراحت اعلام می‌کنم که با وجود تمام موانع ایجاد شده، کار همچنان ادامه دارد و در برابر تحریم و روشی از یادزهر ویژه آن استفاده می‌کنیم و به لطف خدا تا کنون هم موفق بوده ایم.» راستش را بخواهید وقتی دکتر دوست حسینی این جملات را می‌گفت پیش خودمان فکر می‌کردیم که شاید این‌ها نوعی تبلیغ و یا حتی فرار از واقعیت باشد؛ ولی وقتی به چشمان مصمم و صدای مطمئن و بدون لرزش او توجه کردیم مطمئن شدیم که واقعیت همانی است که می‌گوید. آنچه در ادامه می‌آید گزیده گفتگوی ما با دکتر دوست حسینی مدیر عامل صندوق ضمانت صادرات ایران است.

آقای دکتر یکی از مهمترین موانع مطرح شده در مورد حمایت از تولید ملی و اختصاص تسهیلات بانکی به بخش تولید و صادرات است. بانک مرکزی می‌گوید ما پول داده‌ایم و اسناد را هم نشان می‌دهد و از سوی دیگر وزیر صنعت معدن و تجارت اظهار می‌دارد که منابع قفل هستند و پولی دریافت نمی‌شود و یا آقای غنیمی فرد فریاد برمی‌آورد که حمایتی در کار

نیست! به نظر شما به عنوان فردی که سال ها هم در زمینه بانکی سابقه دارید و هم مسوولیت مهمی در امر صادرات کشور، وضعیت پرداخت های مالی در این بخش را چگونه ارزیابی می کنید؟

در اینکه باید به موضوع تولید ملی اهتمام شود هیچ شکی نیست. این جهشی در اقتصاد کشور خواهد بود. ما هرچه به سمت تولید برویم به همان نسبت از واسطه گری فاصله خواهیم گرفت. در مورد اینکه معضل تولید چیست به نظر من موضوع تامین مالی اصل نیست. بلکه شاید در وهله اول بشود گفت که یک همت جدی لازم است که باید همه آن را سر لوحه کار خود قرار بدهند. ما در بخش تولیدی مان وقتی می بینیم در شغل دلالی ۲ برابر بازده مالی وجود دارد، اگر با نگاه مادی به موضوع نگاه کنیم بی تردید کسی به دنبال تولید نخواهد رفت. باید همه به صورت کلان به قضیه نگاه کنند در اقتصاد معمولاً این اصل همیشه وجود دارد که اگر از طرفی کسی چیزی بیشتر از حشش بردارد، به دیگری کمتر خواهد رسید. اقتصادی که رشد تولید ملی ندارد و درآمدی را حاصل نمی کند اگر در چنین وضعیتی کسی ثروتمند شود بی تردید در مقابلش کس دیگری فقیر خواهد شد. این یک اصل پذیرفته شده در اقتصاد است. اگر قرار است همه دلالی کنند پولدار شدن ما باعث فقیر شدن دیگران خواهد شد. ما وقتی می گوئیم رشد GDP، ۱۰ درصد است، پس معنی اش این است که بنده فقط حق دارم ۱۰ درصد پولدارتر بشوم. اگر ۲۰ درصد پولدارتر شدم بی شک کسی دیگر باید تاوانش را پس بدهد. اگر همه با این نگاه سودجویانه پیش بروند اقتصاد نابود خواهد شد. هیئت در آغاز کارش معتقد بود که سوداگری باعث شکست آلمان در جنگ جهانی اول شد. او اعتراض به سوداگری یهودیان بود و می گفت شما در وهله اول آلمانی هستید و بعد پولدار و سرمایه دار. وقتی این گونه قضیه دیده شد در همان ۶ سال اول آلمان قدرت یگانه اقتصاد اروپا شد. هرچند که هدف وی منفی بود. بنده می خواهم بگویم که قضیه را مقطعی نگاه نکنیم. بعد اینکه ما باید به تخصص بیشتر بیندیشیم. همه مدعی اند که پول نیست پس باید برویم سراغ بانکها. یعنی کسی روشی به غیر از رفتن به سراغ بانکها بلد نیست و احتمال نمی دهد که شاید بتوان به روش های دیگری هم پول را جمع آوری کرد. ممکن است از طریق اوراق مشارکت، بیمه اعتباری و مکانیزم های دیگری وجود داشته باشد. در واقع باید بدانیم که تنها راه بانک نیست. آیا غیر از اینها که برشمردید پیشنهاد دیگری در همین خصوص دارید؟

ما در جلسات مختلف بحث های زیادی را داشته ایم. مثلاً موضوع اندوخته توسعه ای که شرکت های تولیدی، سالها پیش برای چند وقتی با این روش که هر کس سودش را اندوخته توسعه بکند از مالیات معاف خواهد شد. پیش رفتند و در همان سالها دیدیم که مثلاً ایران خودرو به یکباره ۸۰ شرکت ایجاد کرد. اینکه به جای سود نقدی سود سهمی داده شود خودش یک جور تامین مالی است. یعنی به جای اینکه سود سهام بین سهامداران تقسیم شود، سهام منتشر کند. البته این به آن شرط است که سهامدار موضوع را بپذیرد. همه دنبال سود نقد هستند.

ببینید. به هر حال ما در کشوری مسلمان زندگی می کنیم و همه اعتقاداتی داریم. این را برای شوخی بگویم جایی خواندم که نوشته شده بود در ماه مبارک رمضان آمار جرم بسیار کمتر است و این نشان می دهد که مجرمین همان مومنین هستند!! بنده عرضم این است که اگر هر کسی احساس مسئولیت شرعی بکند درست است پولی که در بانک می گذاریم ۲۰ درصد سودش را دریافت می کنیم ولی روش مشروع تر این است که این پول را در جایی سرمایه گذاری کنیم. یا از طریق اوراق واسطه یا قرارداد. این به هر حال خیلی مشروع تر است. جالب است که بانکها که باید سیاستهای مقابله ای داشته باشند بلافاصله وضعیتی را انقباضی می کنند. برعکس آن هم دیده می شود. مثلاً وقتی حجم نقدینگی زیاد می شود، بلافاصله پول را عرضه می کنند. نگاه غیرمتعهدانه هم در بانک و هم در سیستم غیر دولتی ما وجود دارد. مردم باید احساس تعهد و شرع را بیشتر در کار خود دخیل کنند.

شما فکر می کنید این موضوع مثل همیشه کار فرهنگی می خواهد و یا باید جدا آسیب شناسی شود؟ چرا این است که من سود ۲۰ درصدی خود را ترجیح می دهم به سرمایه گذاری؟

این موضوع بی تردید آموزش می خواهد. اگر که مردم متوجه شوند که به جای اینکه در سال ۲۰-۳۰ درصد به پولشان اضافه کنند ولی یک تورم ۲۵ درصدی داشته باشند، این عملاً ۵ درصد اضافه و یا سود خواهد بود. متأسفانه فضای حاکم بر اقتصاد ما چنین شده است که این وضعیت را به وجود آورده است.

فضایی که برای سکه و دلار ایجاد شده، یکجور ناکارآمدی را در سیستم مدیریت اقتصادی نشان می‌دهد. نتیجه‌اش این است که زن خانه‌دار هم خانه را رها می‌کند و شبانه به صف بانک‌ها می‌پیوندد تا فردا سود قابل توجهی گیرش بیاید.

چگونه است که سکه ۴۰۰ هزار تومانی می‌شود ۸۰۰ هزار تومان؟

مگر نمی‌گوییم احتکار حرام است؟ اگر ما با ارز و سکه مثل کالا برخورد کنیم، نتیجه همین خواهد شد. یا مثلاً در قاچاق که یک جرم محسوب می‌شود ببینید که چه سودی نهفته است. پس این توجیه درستی نیست. اگر ما خط قرمزها را درست‌تر مشخص کنیم اوضاع بهتر خواهد شد. ما باید تعیین کنیم که کسی که سکه و ارز را می‌خرد برای سودش در حالیکه نیازی ندارد در واقع دارد کار خلافی انجام می‌دهد و در واقع حرام است.

وقتی که سود بانکی کم است آن سرمایه‌ها مثلاً به سوی مسکن می‌رود و بعدتر که سود بانکی را بالا می‌برند که موضوع گرانی مسکن را کم کنند باز سرمایه سرآز ناکجا آبادی دیگر درمی‌آورد. وقتی یک شهروند احساس رفاه نکند نمی‌توان از او توقع داشت به دنبال رفاه بیشتر نباشد.

من این را قبول دارم که اگر سیستم حکومتی نیاز اولیه و اساسی جامعه را تامین نکند. این اتفاق خواهد افتاد. بحث من این است که واقعا چند درصد مردمی که نیازمند نیستند دست به این کار می‌زنند. من این را هم بگویم که در همان دوران قدیم که امروز بعضی از ما خاطره‌وار از آن یاد می‌کنیم و معتقدیم اوضاع خوب بوده وقتی دقت می‌کنیم می‌بینیم استاندارد زندگی بسیار پایین بوده است. وضعیت رفاهی اصلاً به این شکل نبود. البته این هم حقیقت دارد که اقتصاد آن زمان رانته نبود و بسیاری این رانت را یاد نگرفته بودند که اینک آن را آموخته‌اند و به کار می‌برند.

موضوع دیگر اینکه باید بیاد بیاوریم که ما سازمان‌ها و یا بخش‌های هولدینگ داریم مثل سازمان گسترش که در اساسنامه‌اش نیز وقتی نگاه می‌کنیم می‌بینیم که این قسمتی است که بخش خصوصی قادر به راه‌اندازی‌اش نیست. یا مثلاً ایران خودرو یا ذوب آهن یا فولاد مبارکه. ۵ سال طول می‌کشد که این سازمان مستقر شود و چند سالی زمان می‌برد که به بازده برسد. این را بخش دولتی فقط می‌تواند به سرانجام برساند. وظیفه شرکت‌هایی از این دست، راه‌اندازی است و نه نگهداری. یعنی موظف است که سهامی را که در دست دارد بفروشد و از منابع آن صنعت جدید ایجاد کند. یعنی الان همه به دنبال شرکت‌داری رفته‌اند و این مشکل را بیشتر می‌کند.

پس شما موانع تولید را لزوماً در وجود سرمایه نمی‌دانید و معتقدید که باید راه‌های جدیدتری را آزمود؟

بله. من معتقدم که وجود سرمایه در اولویت نیست. یکی اینکه فرهنگسازی و تصحیح دیدگاه نسبت به مقوله تولید است و بعد تخصص بدین معنا که در این زمینه ما به شدت نیازمند افراد متخصص

در مورد اینکه معضل تولید چیست به نظر من موضوع تامین مالی اصل نیست. بلکه شاید در وهله اول بشود گفت که یک همت جدی لازم است که باید همه آن را سر لوحه کار خود قرار بدهند.

هستیم. تامین مالی فقط بانک نیست.

به نظر شما این افرادی که اینک فعال هستند چقدر متخصص‌اند؟

صرف داشتن مدرک چندان نمی‌تواند مهم باشد. بسیاری هستند که مدرک دارند. من معتقدم که همه ما باید سرباز باشیم. این نگاه مهم است. بدین معنی که فرض را بر این می‌گذارم که چنانچه من که در این صندوق فعالیت می‌کنم اگر این مجموعه مال خود من بود آیا باز هم به همین صورت در آن کار می‌کردم و آیا دل بیشتری برای آن نمی‌سوازندم. اگر تفاوتی قایل نشوم و جوری مدیریت کنم که انگار کار شخصی خودم است بی‌شک کار خیلی مطلوب‌تر جلو خواهد رفت باید توجه کرد که بخش خصوصی بسیار مهم است. باید ترکیبی از بخش خصوصی و دولتی را در چنین حیطه‌هایی بکار بست. در بسیاری از کشورهای خارجی مدیر دولتی هست ولی به وی می‌گویند هر چقدر به سود افزودی درصدی به خودت خواهد رسید. در چنین شرایطی مدیر انگار که در شرکت خود کار می‌کند، بسیار دلسوزانه‌تر عمل خواهد کرد. البته همین مکانیزم را در مورد کارمندان هم به کار می‌بندند. افزایش در سود بدین شکل شاید نقطه مقابل رانت باشد. به نظر می‌آید ما در این بخش ضعف‌های زیادی داریم. موضوع فروشگاه‌های پیراستار را ببینید و توفیق‌هایی را که کسب کرده است. چگونه است که فروشگاه‌های زنجیره‌ای، هر روز اوضاع بدتری پیدا می‌کنند ولی یک خارجی در کشور ما چنین

توفیقی پیدا می‌کند؟ تا مدتها همگی خیال می‌کردیم که نظام توزیع اگر دولتی شود، آنهم توسط فروشگاه‌های زنجیره‌ای، بسیاری از معضلات برطرف خواهد شد، درحالی‌که با احداث فروشگاه‌های زنجیره‌ای (که موفق هم نشدند) اوضاع عوض نشد. چه شد که هایپرستار به چنین توفیقی دست یافت. مگر همان اجناس و کالاها را عرضه نمی‌کند. چرا فروشگاه‌های قدس و رفاه و ... اینقدر عقب افتادند و بعضا تعطیل شدند. این خود موضوعی است حال بفرمایید که در سال جدید با توجه به موضوع حمایت از تولید ملی چه برنامه‌هایی دارید؟

ما البته از سال گذشته هم دنبال این موضوع بودیم که بتوانیم پوشش ریسک‌های تولید صادراتی را پیش بگیریم. که البته تا حدود زیادی هم در این زمینه موفق بودیم. یعنی مجوزهایی داریم که در طرح توسعه صنعتی برای کارهایی که در حیطه صادرات هستند وارد شده و ریسک‌ها را بپذیریم و برای تامین مالی ضمانت‌های خود را ایجاد کنیم و این ضمانت‌ها به گونه‌ای باشد که فاینانسرش فقط بانکها نباشند بلکه اشخاص هم باشند. مثلا یک صنعت اوراق مشارکت منتشر کند و ما ضمانتش کنیم که اگر در زمان سررسید نتوانست پرداخت داشته باشد ما بتوانیم مشکلس را برطرف کنیم. در بخش طرح توسعه تولیدی که منجر به صادرات می‌شود ما این تمرکز را مدنظر قرار دادیم. این یک کار جدی است. ما قصد داشتیم تا حدود ۸ برابر رقم سرمایه را پوشش بدهیم و بر این اساس قرار بود. ۱۵۰ میلیون دلار به ما بدهند که براساس برآورد بنده بنظرم تا ۵۰ میلیارد تومان به ما خواهند داد. حدود ۲۰ میلیارد آن را دریافت کرده‌ایم. ۸ برابر این رقم مثلا می‌شود ۴۰۰ میلیارد تومان که به گمانم امسال ما بتوانیم در تولید صادراتی برای کمک بیاوریم.

البته این پول را به صورت ریال در اختیار ما قرار می‌دهند. ما مجاز نیستیم دلار دولتی را به صورت آزاد بفروشیم. ما سعی داریم همه مردم را وارد این فعالیت‌ها کنیم. جمع‌آوری منابع خارجی با همان بازار تهاتر اعتباری که پیش از این هم گفتیم و موضوع تولید صادراتی از موضوعات بسیار مهم مدنظر ما برای امسال است.

نتیجه آن این است که به طرح‌های توسعه‌ای کشور کمک خواهد شد. هم اینک در کار گروه تامین مالی وزارت صنعت، معدن و تجارت ما همیشه دعوت داریم و همواره ما از اعضای موثر آنجا هستیم یعنی بانک صنعت و معدن و صندوق ضمانت صادرات به عنوان دو بازیگر اصلی تلقی می‌شوند.

ارزیابی شما از عملکرد صندوق ضمانت در حمایت از صادرات و تولید ملی چیست؟

این سؤال همیشه بوده است که آیا این رقم تسهیلات صادراتی توسط بانکها به کل رقم ۱۰ درصد رسیده است یا خیر. ما به دنبال این بودیم که ببینیم نیاز بخش صادرات، به ۱۰ درصد کل این تسهیلات هست یا نه و بانکها چند تا از مشتری‌هایشان را برمی‌گردانند. یک معیار این است که بانکها در آماری که ارائه خواهند داد، معلوم می‌کنند که به چند مشتری جواب رد داده‌اند و یا چه میزان پاسخ دهی داشته‌اند. به نظر می‌رسد این معیار بهتر و دقیقتری است. اگر هدف این باشد که مثلا ۹۰ تا ۹۵ درصد کسانی که مشکل برای دریافت تسهیلات دارند فقط به ۵ درصد برسد. این رقم ۵ یا ۱۰ درصد چندان تعیین کننده نیست. ما باید ببینیم واقعا به چه میزان از مشتریانمان پاسخگو هستیم. از نظر تعداد صدور ما کمی کاهش داشته‌ایم یعنی ۶۱ مورد یا حدود ۸ درصد. که این البته کاهش چندانی نیست و قابل جبران است. همچنین پرداخت خسارت خیلی کاهش پیدا کرده است. البته بنده به تعبیری افزایش پرداخت خسارت را از یک دیدگاه مثبت می‌دانم. در دو ماهه امسال ۶۲ میلیارد ریال پرداخت کرده‌ایم و در دو ماهه سال ۹۰ حدود ۵/۲۳۸ میلیارد ریال. این بدین معنی نیست که ریسک پذیری ما کمتر شده است. ما در پرداخت خسارت مکانیزمی داریم که آن را به شوخی مدیریت خسارت دیه می‌گوییم! در دوره ابراز خسارت اگر واقعا خسارت محرز باشد بی‌تردید ما باید آن را پرداخت کنیم. یعنی از هیچ خسارتی نمی‌توانیم امتناع کنیم و ریسک‌پذیری ما در سر جای خودش هست. آیا کاهش این رقم با افزایش قیمت دلار رابطه‌ای نداشته است؟ چون برای صادرکنندگان بالا رفتن قیمت دلار باعث جبران می‌شود.

اگر قرار بود این افزایش دلار تاثیرگذار بوده باشد باید در دو ماهه امسال باید بیشترین خسارت را پرداخت می‌کردیم. البته از نگاه صادرکننده اگر فرض را بر این بگذاریم که افزایش قیمت دلار برای او استفاده بیشتر دارد و پس برای ما هم باید خسارت بیشتری پرداخت شود. در حالی که این طور نیست. در حقیقت خسارت بازپرداخت کم می‌شود. در پرداخت خسارت‌ها از سوی ما البته یک بخشی بانکی خواهد بود. مثلا یک نفر از بانک وام گرفته و بعد نرفته بدهی‌اش را به بانک

بدهد. در این بخش ممکن است طرف استفاده‌ای از افزایش دلار برده باشد. ولی در بخش دیگر این ما هستیم که بیمه نامه صادر کرده‌ایم. یعنی ما بوده‌ایم و صادرکننده و در این میان بانکی وجود نداشته. در چنین شرایطی افزایش قیمت دلار چندان تاثیری نداشته است.

موضوع تامین مالی نیز بخشی است که وظیفه‌اش به عهده صندوق است.

آیا تامین مالی جزئی از دغدغه‌های صندوق است؟

طی چند جلسه‌ای که با وزارت صنعت، معدن و تجارت داشته‌ایم، روش‌های جدید تامین مالی در شرایط فعلی کشور را مورد بررسی قرار دادیم. یک موضوع که ما پیشنهاد دادیم و از قبل هم تا حدودی تعریف شده بود، این بود که بیمه‌های اعتباری می‌توانند نقش تامین مالی را ایفا کنند. نه به این مفهوم که پول بیاورند برای سرمایه گذاری بلکه مانند بانکها که روابط کارگزاری با خارج دارند و به اعتبار بانک نسبه می‌فروشند این بار به اعتبار صندوق این کار را بکنند یا به اعتبار یک بیمه چنین کنند. در این میان بحثی به نام بازار تهاتر اعتباری وجود دارد که براساس آن گفتیم هر کدام سقفی از تامین اعتباری را به خود اختصاص دهیم. مثلاً با بانک تایلند یا صندوق ضمانت اندونزی یا مالزی. مثلاً گفتیم تا سقف ۵۰۰ میلیون دلار بیاوید از ایران خرید کنید و تضمین به ما بدهید و یا اگر ایرانی هم از کشور ما کالا خریداری کرد ما به شما تضمین می‌دهیم و براین اساس تا یک سقفی همدیگر را ضمانت کنیم و با هم تسویه داخلی به انجام می‌رسانیم و نیازی هم نیست که نقل و انتقال پولی میان دو کشور انجام شود. یعنی از این سو به جای اینکه پول به حساب طرف مالزیایی ریخته شود به حساب ما ریخته می‌شود و از آن سو صادرکننده مالزیایی هم به همین شکل عمل می‌کند. در این میان بخشی از صادرکنندگان هستند که پول طلبکارند از سوی طرف خارجی خود. یا از پولی که از واردکننده به داخل گرفته‌ایم به صادرکننده می‌دهیم. اطاق بازرگانی تقریباً در این راستا متولی شده است که اطاق پایاپای ارزی هم تشکیل دهد. تشکیلات آن البته کمی در حیطه آیین نامه دچار مشکل شده است. در بورس هم همچنین. در بخش خصوصی هم این اتفاق در حال به انجام رسیدن است. مثلاً کسی که ارزی در خارج از کشور دارد و می‌خواهد آن را وارد کند و دچار مشکل شده است و چنین کسی که می‌خواهد آن را خارج کند در این حوزه می‌تواند به هم مرتبط شود. به اصطلاح و به قول آقای رحیمی زلف این دو به هم گره می‌خورد! اینها یا به صورت ارزی با هم تسویه حساب می‌کنند یا به صورت ریالی. گفتنی است که در این حوزه کارهای زیبایی می‌توان کرد. ما در حال حاضر رقم‌های بالایی در خارج از کشور داریم که از دیدگاهی شاید حتی بتوان گفت که باعث تاسف است که در شرایط تورمی ایران و شرایط رکود و بحران اقتصادی در اروپا و در شرایطی که نرخ بهره‌های بانکی در خارج بیشتر از ۳ درصد نیست، اگر ما کمی فعال بودیم این سیل سرمایه‌ها به داخل کشور ما می‌آمد. در کجای دنیا به ارز و دلار ۷ درصد سود می‌دهند؟ در صورتی که در اوراق نفتی ما ۸ تا ۵/۸ درصد سود داده می‌شود. هیچ ریسکی هم ندارد. باید پول میلیاردی به کشور می‌آمد. حال این اتفاق نیفتاده است و در این وضعیت در کشور ما بدتر هم عمل شده است

. پول‌های بانک مرکزی ما در خارج از کشور با بهره ۱ تا ۵/۱ درصد کار می‌کند و گاهی هم به صفر درصد سپرده شده است. آن وقت ما توی سر خود می‌زنیم برای نیاز به منابع مالی جهت حمایت از تولید! چرا؟ چون یک بخش آن ترس از این است که اگر برای یکسال آینده می‌خواهیم واردات از خارج داشته باشیم، اگر پول‌ها را به خارج بخواهیم ببریم دچار ریسک خواهیم بود. این ترس از سمت ماست. ما در یکسال حدود ۶۵ میلیارد دلار واردات داریم. این ارز باید تامین شود. اگر قرار باشد این ارز وارد شود که باید برای هر خرید به خارج رفت.

ما همیشه یک ذخیره ۳۰-۴۰ میلیارد دلاری حداقل داریم که در حسابهای بانک مرکزی هست. یک رسوب ۴۰ میلیاردی هم وجود دارد که با نرخ بهره ۱ درصدی دریافت می‌شود.

اینک اگر تضامین مطلوبی در خارج ارائه کنیم و در این زمینه اطلاع رسانی مطلوبی به عمل بیاوریم سرمایه‌های بسیار زیادی را می‌توانیم جذب کنیم. اوراق قرضه ارزی قابل تبدیل به سهام موضوعی بود که ما دنبال آن بوده‌ایم. این اوراق هم در داخل کشور می‌تواند فروش برود و هم در خارج از کشور می‌تواند جذب سرمایه گذاری کند.

سیاست روز

ناکارآمدی اقتصاد و عدم تخصیص بهینه منابع در گرو ارز سه‌نرخ

اقتصاد ایران ارز سه‌نرخ را پس می‌زند

چندی پیش اخباری مبنی بر اینکه "مجلس به منظور ساماندهی وضعیت اقتصادی کشور در حال تهیه بسته اقتصادی است" منتشر شد که مفاد آن از سه‌نرخ شدن ارز در بازار خبر می‌داد.

طبق گفته رییس کمیسیون اقتصادی مجلس، بر این اساس قرار است کالاها به سه دسته کالاهای اساسی، کالاهای واسطه‌ای و کالاهای لوکس تقسیم‌بندی شوند به این معنا که برای واردات کالاهای اساسی نرخ مرجع ۱۲۲۶ تومان در نظر گرفته شود و به همین ترتیب برای سایر کالاها نرخ‌های دیگری به تصویب برسد.

این اتفاق در شرایطی قرار است برای ارز رخ دهد که تا پیش از این، این کالا با دارا بودن دو نرخ در اقتصاد ایران معضلات بسیاری را ایجاد کرده و می‌کند و هر روز با نوسان خود، تمام بازارها را دستخوش فراز و فرود کرده است.

نوسانی که یک روز بازار طلا را به آشوب می‌کشد و روز دیگر راه بازار سهام را و دست آخر نه خود به ثباتی می‌رسد و نه اجازه می‌دهد سایر بازارها با خیالی آسوده به روند طبیعی حرکت خود ادامه دهند.

هرچند این مساله هنوز قطعی نشده است اما این اظهارنظر بهارستانی‌ها به عنوان یکی از سه رکن اصلی نظام در حالی مطرح شده است که قوه مجریه اعلام می‌کند برنامه‌ای برای این منظور ندارد.

دولت مخالف

وزیر امور اقتصاد و دارایی در مقابل این اظهارنظر رییس کمیسیون اقتصادی به سیاست روز می‌گوید: همانطور که تا پیش از این اعلام شده دولت برنامه‌ای برای این منظور ندارد و تمام تلاش‌های صورت گرفته در این مدت به منظور تک‌نرخ شدن ارز بوده است.

عواقب خطرناک

بحث سه‌نرخ شدن ارز مساله‌ای است که موجب شده تا کارشناسان اقتصادی برخلاف سایر موارد در کنار وزیر اقتصاد و دارایی به عنوان سکandar اصلی اقتصاد ایران قرار بگیرند و اعلام کنند که مطرح کردن این مساله حتی به عنوان یک اظهارنظر عواقب بسیار خطرناک‌تری را برای اقتصاد ایران به همراه دارد. کارشناسان اقتصادی در شرایطی همراه متولیان اجرای این مصوبات شده‌اند که تا پیش از این نسبت به رانت ناشی از رسمیت بخشیدن به چند نرخ شدن ارز و اختلال در روند فعالیت‌های اقتصادی کشور هشدار داده‌اند و همواره مدعی بودند دولت باید سیاستی را اتخاذ کند که نرخ ارز تکریمی شود.

ارقام و سوسه‌انگیز

رسول معادیان کارشناس اقتصادی در این زمینه می‌گوید: به نظر می‌رسد این سه نرخ قرار است بر روی کالاهای اساسی، واسطه‌ای و لوکس مطرح شود به این معنا که رقم ۱۲۶ تومان برای کالاهای اساسی و رقمی بالاتر از آن برای کالاهای واسطه‌ای و رقمی به مراتب بالاتر از این ارقام برای کالاهای لوکس لحاظ شود.

وی می‌افزاید: واقعیت آن است که برای ارز چندنرخ رانت ایجاد می‌شود و تجربه این سال‌ها در اقتصاد ایران آن را تایید می‌کند. معادیان با اشاره به رقم ۷۰ میلیارد دلاری که بانک مرکزی آن را در سال ۹۰ به ریال تبدیل کرد، می‌گوید: در حال حاضر مابه‌التفاوت دو نرخ موجود در کشور رقمی حدود ۷۰۰ تومان است که اگر همین میزان در ۷۰ میلیارد دلار یاد شده ضرب شود، رقمی حدود ۴۹ هزار میلیارد تومان می‌شود. وی می‌افزاید: اگر به فرض مثال یک‌پنجم این رقم صرف کالاهای اساسی شود یعنی همانطور که متولیان می‌گویند ۱۵ میلیارد دلار رقم صرف شده برای کالاهای اساسی باشد، دست آخر ۴۰ هزار میلیارد تومان مابه‌التفاوت نرخ ارز در بازار می‌شود. به اعتقاد معادیان این رقم می‌تواند هر واردکننده‌ای را وسوسه کند تا کالاهای خود را در جرگه کالاهای واسطه‌ای و یا لوکس لحاظ کند که در نهایت زیان ۴۰ هزار میلیارد تومانی را برای اقتصاد ایران به همراه دارد.

ناکارآمدی اقتصاد

محمدرضا پورابراهیمی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در این مورد می‌گوید: بی‌شک ما با ارز دو نرخ مخالفیم چه برسد به ارز سه‌نرخ و این مساله هنوز در کمیسیون مطرح نشده است و اگر هم بشود کاملاً مخالف آن هستیم. وی می‌افزاید: بررسی تجارب اقتصاد ایران و سایر کشورها نشان داده که ارز چندنرخ جدا از مفاسد و رانتی که ایجاد می‌کند موجبات عدم کارایی در اقتصاد را به بار می‌آورد. پورابراهیمی با تاکید بر این مساله که به جز ارز تک‌نرخ، اقتصاد ایران به سایر نرخ‌ها واکنش نشان می‌دهد می‌گوید: در نظر گرفتن ارز سه‌نرخ عدم تخصیص بهینه منابع را در پی دارد ضمن اینکه تفکیک این مساله برای کالاها امری بسیار مساله‌ساز است.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با اشاره به برنامه‌های توسعه‌ای لحاظ شده برای اقتصاد ایران می‌افزاید: در طول این مدت تمام این برنامه و قوانین تدوین شده در جهت بهبود نظام اقتصادی بازار و ایجاد تعادل در عرضه و تقاضا بوده است و اگر این مساله بنا باشد عملیاتی شود قبل از هر چیز بر مکانیزم عرضه و تقاضا اثر می‌گذارد و در نتیجه تمام زحمات را از بین می‌برد. به اعتقاد وی این مساله ریشه مشکلات فراوان در آینده خواهد بود و نه تنها وضعیت موجود را دچار مشکل می‌کند بلکه در میان‌مدت و بلندمدت هم مساله‌ساز خواهد بود و ناکارآمدی نظام اقتصادی کشور را به همراه دارد. کار عقلایی

بی‌شک یکی از نشانه‌های اقتصاد سالم آن است که نرخ ارز در آن به صورت تک‌نرخ لحاظ شود و با توجه به اینکه اقتصاد ایران در دهه ۷۰ یکبار تجربه ارز سه‌نرخ را داشته است به نظر می‌رسد طرح چنین موضوعی از سوی بهارستانی‌ها چندان کارشناسانه و عقلایی نباشد. کارشناسان علم اقتصاد بر این باورند طرح چنین موضوعی آن هم در اقتصاد ایران از آنجا نشأت می‌گیرد که متولیان همچنان تمایلی ندارند تا تصمیم‌گیری در مورد متغیر اقتصادی مانند ارز را به اهل آن بسپارند که اگر چنین شود نه تنها مشکل ارز بلکه سایر موارد حل خواهد شد.

جهان صنعت

گزارش وزارت اقتصاد از رشد نرخ ارز و طلا: حباب قیمت سکه منفی شد

گروه اقتصاد- ناتوانی بانک مرکزی در کنترل بازار ارز و سکه، نوسانات شدید قیمت و سیاست‌های شکست‌خورده پولی و ارزی، وزارت اقتصاد را بر آن داشت تا در گزارشی روند صعودی نرخ ارز و سکه را طی یکسال گذشته بررسی کند. نابسامانی بازار ارز و سکه موضوعی است که بارها وزارت اقتصاد و بانک مرکزی از آن طفره می‌رفتند و رییس کل بانک مرکزی همواره با سیاست‌های نادرست در جهت مهار قیمت‌های لجام‌گسیخته به آشفتگی‌ها دامن می‌زد. اما نکته قابل تامل این است که بانک مرکزی افزایش قیمت‌ها را واقعی نمی‌دانست و به حبابی بودن قیمت‌ها تاکید می‌ورزید با این وجود بانک مرکزی طی یکسال گذشته که عنان بازار ارز و سکه از دستش خارج شده بود، هیچ‌گاه گزارشی در خصوص عوامل تاثیرگذار بر روند صعودی قیمت‌ها منتشر نکرد و راهکارهای کارشناسی را در دستور کار خود قرار نداد. تا اینکه پس از گذشت یکسال که رییس کل بانک مرکزی همواره افزایش قیمت‌ها را ناشی از حباب قیمت اعلام می‌کرد روز گذشته وزارت اقتصاد در گزارشی از رشد ۵۰ درصدی قیمت سکه طرح جدید طی یکسال اخیر خبر داد و نوشت: حباب قیمت سکه در بازار در نیمه دوم خردادماه امسال منفی شده است.

معاونت اقتصادی وزارت اقتصاد در این گزارش تصریح کرد: قیمت فروش دلار آمریکا و یورو در بازار تهران از یک‌هزار و ۷۷۴ و دو هزار و ۲۳۱ تومان در ۱۶ خردادماه به ترتیب به یک‌هزار و ۸۲۵ و دو هزار و ۳۲۰ تومان در ۳۱ خردادماه رسیدند که به ترتیب افزایشی ۲/۸۷ و ۳/۹۸ درصدی را نشان می‌دهند.

همچنین در نیمه دوم خردادماه ۱۳۹۱ میانگین قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید به ۶۸۰ هزار و ۶۲۵ تومان رسید که نسبت به نیمه اول این ماه ۲/۷۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد، این در حالی است که طی این دوره قیمت فروش هر اونس طلا در بازار لندن نسبت به نیمه اول خردادماه ۲/۴ درصد افزایش داشت.

طی دوره مورد بررسی برآورد قیمت فروش هر عدد سکه بهار آزادی طرح جدید (با توجه به میزان طلای موجود در هر عدد سکه بهار آزادی، قیمت جهانی طلا و نرخ فروش دلار آمریکا در بازار تهران) به طور متوسط معادل ۷۱۹ هزار و ۱۲۴ تومان رسید که از متوسط قیمت فروش سکه طرح جدید به میزان ۳۸ هزار و ۴۹۹ تومان بیشتر بوده است. بنابراین اطلاعات آماری موجود، میانگین قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح قدیم و جدید در ۱۵ روز منتهی به ۳۱ خردادماه سال ۹۱ نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل به ترتیب ۴۶/۳ و ۵۰/۶۹ درصد افزایش داشته است. همچنین طی این دوره قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید از ۶۷۹ هزار تومان در روز ۱۶ خردادماه به ۶۹۱ هزار تومان در روز ۳۱ خردادماه رسید که رشدی ۱/۷۶ درصدی را نشان می‌دهد. به این ترتیب در نیمه دوم خردادماه ۱۳۹۱، بازار داخلی کشور با افزایش قیمت‌های سکه بهار آزادی و نرخ ارز همراه بود ولی در عین حال متوسط فاصله قیمت فروش سکه بهار آزادی طرح جدید با برآورد قیمتی آن به منفی ۳۸ هزار و ۴۹۹ تومان رسیده که این امر بیانگر وجود حباب منفی در بازار سکه طی دوره مورد بررسی بوده است.

سیر نزولی قیمت‌ها

بر اساس این گزارش طی معاملات هفته گذشته بازارهای داخلی، قیمت ارز، طلا و سکه سیر نزولی طی کرد. هرچند در میانه هفته نرخ دلار تا ۱۸۸۳ تومان و بهای هر قطعه تمام سکه طرح جدید تا ۶۹۹ هزار تومان پایین آمد ولی در روزهای پایانی هفته، قیمت‌ها قدری افزایش یافت ولی این رشد نتوانست مانع ثبت سیر نزولی قیمت‌ها شود. بر همین اساس قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم روز پنجشنبه در بازار ۷۱۴ هزار تومان و قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید نیز ۷۱۰ هزار تومان بود. هر قطعه نیم سکه بهار آزادی نیز ۳۵۷ هزار تومان و هر ربع سکه ۱۸۳ هزار تومان قیمت دارد. سکه‌های یک گرمی ۱۰۹ هزار تومان بود.

همچنین هر گرم طلای ۱۸ عیار ۷۲ هزار و ۴۸۷ تومان اعلام شد.

در بازار ارز نیز یورو از دلار و پوند سبقت گرفت و هر دلار در بازار آزاد ۱۹۱۷ تومان و هر یورو نیز ۲۳۷۵ تومان قیمت داشت. ارزش هر پوند نیز سه هزار تومان گزارش شد.

سرازیری تازه طلا

از سوی دیگر مخالفت بانک‌های مرکزی ژاپن و آمریکا با ارایه محرک‌های اقتصادی در جهت تقویت شرایط اقتصادی این دو کشور بازار جهانی طلا را در سرازیری تازه‌ای انداخت.

بانک مرکزی ژاپن معتقد است، شرایط بازارهای مبادلاتی این کشور در شرایط بحرانی قرار نگرفته بنابراین نیازی به ارایه محرک‌های اقتصادی یا کاهش نرخ بهره بانکی نیست.

همچنین بانک مرکزی آمریکا پنجشنبه شب طرح خرید اوراق قرضه دولتی و افزایش نقدینگی در بازارهای مالی را رد کرد. البته بانک مرکزی آمریکا اجرای طرح خرید اوراق قرضه دولتی را برای همیشه بایگانی نکرده اما در حال حاضر شرایط اقتصادی کشور را برای اجرای این طرح چندان وخیم نمی‌داند. البته اجرای این طرح موجب افزایش نرخ تورم در آمریکا نیز خواهد شد.

در مجموع با ادامه ایستادگی بانک‌های مرکزی دو اقتصاد بزرگ دنیا در برابر تزریق نقدینگی به بازارهای مالی، سرمایه‌گذاران و فعالان بازارهای مالی جهان فروش ذخایر طلای خود را برای تامین نقدینگی آغاز کردند همین امر موجب شد تا سیر نزولی قیمت جهانی طلا از امروز صبح آغاز شود.

به طوری که در جریان معاملات بعدازظهر روز گذشته بازارهای جهانی، افت بهای هر اونس طلا به ۱۴ دلار رسید به این ترتیب قیمت هر اونس طلا به یک هزار و ۵۶۳ دلار نزدیک شد.

این پایین‌ترین رقم طلا طی ۱۰ روز کاری گذشته بازارهای جهانی است. گفتنی است، موسسه مالی مریل لاینچ پیش‌بینی کرد، قیمت جهانی هر اونس طلا طی ماه‌های آینده به دو هزار دلار خواهد رسید.

جوان آنلاین

گزارش اختصاصی «جوان» از اولویت بندی تخصیص ارز بانک مرکزی برای واردات

جلوگیری از حیف و میل ارز با تصمیم مهم اولویت‌های ده‌گانه/ نرخ ارز مرجع هم سه‌نرخ شد

بانک مرکزی چند هفته‌ای است که برای نگه‌داشتن ارزهای مهم و پر کاربرد در تبادلات بین‌المللی خود سعی‌اش را دوچندان کرده است. بانک مرکزی هفته پیش ارز تخصیصی به بانک‌ها را به یک سوم کاهش داد و حالا برای واردات هم نرخ ارز مرجع ثابت را به نوعی حذف کرده است. این تصمیم مهم بانک مرکزی نشان از عزم جدی دولت و بانک مرکزی برای جلوگیری از حیف و میل ارز است.

علی طالب‌زاده: به گزارش «جوان» از ماه گذشته بانک مرکزی با یک مانع مهم بر سر تبادلات بانکی با کشورهای دیگر مواجه شده است. آن هم تحریم بانک مرکزی از سوی کشورهای غربی و جلوگیری از دسترسی بانک‌های ایرانی به سیستم سوئیفت جهانی است. برای همین بانک مرکزی در ورود ارز محصولات فروخته شده به کشور با کمی مشکل مواجه شده است. بانک‌های ایرانی نیز به دلیل تحریم کار سختی پیش رو دارند و اکنون به راحتی گذشته نمی‌توانند ارز به دیگر کشورها حواله کنند. این عوامل همگی دست به دست هم داده تا بانک مرکزی برای جلوگیری از بروز بحران ارزی و نیز صرفه‌جویی در مخارج ارزی فاقد حساسیت وارد عمل شود. در اولین حرکت بانک مرکزی ارز تخصیصی خود به بانک‌های کشور را به یک سوم کاهش داد. با این کار بانک‌ها با کمبود ارز برای متقاضیان مواجه خواهند شد. بانک مرکزی این کار را برای کنترل مصارف ارزی بانک‌ها کرده است.

مهم‌ترین اتفاق اخیر

بانک مرکزی از هفته گذشته نرخ ارز مرجع ثابت را به نوعی در بانک‌ها حذف کرده است. این موضوع با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت رخ داده است. بانک مرکزی در تازه‌ترین حرکت اختصاص ارز برای واردات را اولویت‌بندی کرده که براساس این تصمیم تازه واردات کالا به یک تا ۱۰ اولویت تقسیم شده‌اند. اولویت‌های یک تا ۱۰ نشان می‌دهد که کدام ثبت سفارش واردات باید ارز ارزان‌تر بگیرد و کدامیک ارز گران‌تر یا اصلاً ارز دریافت نکند.

براساس تصمیم تازه بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت ارز ارزان که حدود ۱۲۲۶ تومان است به کالاهای با اولویت اول اختصاص می‌یابد. کالاهای اولویت یک شامل کالاهای پزشکی و دارویی است. اولویت دوم شامل کالاهای مواد غذایی استراتژیک مانند گندم و غیره است.

اولویت سوم نیز مواد اولیه کارخانجات صنعتی کشور به شمار می‌رود. این سه اولویت نخست ارزان‌ترین ارز بانک‌ها را در هنگام ثبت سفارش دریافت خواهند کرد.

اما اولویت‌های بعدی که شامل کالاهای غیرحساس و مصرفی و لوکس مانند خودروهای وارداتی است ارز تقریباً آزاد دریافت خواهند کرد. ارز مورد نیاز برای اولویت‌های چهارم به بعد به ترتیب گران‌تر خواهد بود.

حتی برخی منابع بانکی مدعی‌اند که در تصمیم تازه دولت بانک‌ها مجاز هستند که برای واردات کالاهای با اولویت بالا مثلاً اولویت دهم ارزی اختصاص ندهند. با این تصمیم تازه دولت که با همکاری بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت اتخاذ شده است باید شاهد واردات کالاهای مهم و حساس با ارز ارزان باشیم و افراد و شرکت‌هایی که قصد دارند کالاهایی که نیاز فوری جامعه نیست را وارد کنند باید ارز ۲ تا ۳ هزار تومانی دریافت کنند. این امر یکی از تصمیمات مهم و خوبی است که دولت باید از چند سال پیش اقدام به اجرایی آن می‌کرد. با روش پیشین تمامی واردکنندگان ارز ارزان دریافت می‌کردند. ارزی که اکنون به سختی وارد کشور می‌شود.

به عنوان نمونه واردکننده خودرو، با ارز ارزان بانک مرکزی اقدام به ثبت سفارش می‌کرد و سپس خودرو را با ارز آزاد در بازار به فروش می‌رساند. عملاً این موضوع به ایجاد رانت بالایی برای برخی منجر می‌شد. دولت قصد دارد با ارزهایی که دارد فعلاً برای رفع نیازهای حساس و مهم جامعه ارز دهد. ضمن اینکه نیازی نیست که مثلاً برای کالاهای لوکس و غیر ضرور پول را دور ریخت.

اخبار بانک

تابلوی بانک آینده، جایگزین تابلوی بانک تات شد

در اجرای تکلیف بانک مرکزی، فرآیند جایگزینی تابلوی بانک آینده به جای تابلوی بانک تات در شعب این بانک انجام شد. به گزارش پایگاه خبری اخبار بانک، روابط عمومی بانک تات ضمن اظهار این مطلب، اعلام کرد: در اجرای تکلیف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، فرآیند جایگزینی تابلوی بانک آینده به جای تابلوی بانک تات در شعب این بانک انجام شد. محمود ترابیان در ادامه افزود: این تغییر بخشی از فرآیند ادغام مورد نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بوده و در همین راستا نیز مجمع عمومی و فوق العاده بانک در ۲۹ تیر ماه برگزار خواهد شد.